

Europejskie Dni Dziedzictwa
8 - 24.09.2017

Krajobraz dziedzictwa - dziedzictwo krajobrazu

INFORMATOR

województwo
śląskie

Edukacja i kultura
Program Kultura

Europejskie Dni
Dziedzictwa

COUNCIL OF EUROPE
CONSEIL DE L'EUROPE

NARODOWY INSTYTUT
DZIEDZICTWA
NATIONAL HERITAGE BOARD OF POLAND

Narodowy Instytut Dziedzictwa
Oddział Terenowy w Katowicach
40-092 Katowice, ul. Mickiewicza 29,
tel. 32 2072402
e-mail: amucha@nid.pl
www.nid.pl
www.edd.nid.pl

Opracowanie: Agata Mucha
Fotografie: Organizatorzy, NID, Tomasz Jodłowski, Marian Kotarski
Na okładce: Rynek w Rybniku, fot. DS. Dron

Patronat honorowy:
Wojewoda Śląski
Marszałek Województwa Śląskiego
Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Katowicach
Śląski Wojewódzki Konserwator Zabytków
Regionalny Zarząd Gospodarki Wodnej w Gliwicach
Prezydent Miasta Rybnika

Honorowy patronat
Marszałka Województwa Śląskiego
Wojciecha Saługi

ISBN: 978-83-63260-81-1

Publikacja sfinansowana ze środków Narodowego Instytutu Dziedzictwa

NARODOWY INSTYTUT
DZIEDZICTWA
NATIONAL HERITAGE BOARD OF POLAND

Ministerstwo
Kultury
i Dziedzictwa
Narodowego.

Organizatorzy zastrzegają sobie prawo do zmian w programach!

Szanowni Państwo,

przed nami 25. edycja Europejskich Dni Dziedzictwa pod hasłem „Krajobraz dziedzictwa – dziedzictwo krajobrazu”.

Podczas wrześniowego święta zabytków zwrócimy szczególną uwagę na piękno i malowniczość polskich krajobrazów – dużych miast, mniejszych miejscowości i wsi. Będziemy odkrywać krajobraz będący zapisem historii i tradycji kolejnych pokoleń, etapów rozwoju gospodarki, technologii i nauki, a także wrażliwości estetycznej oraz sztuki. Wyraźnie podkreślimy konieczność jego ochrony i potrzebę kształtowania w taki sposób, aby stał się świadectwem szacunku współczesnego pokolenia dla przeszłości i przyszłości, patriotyzmu małych i wielkich ojczyzn. Wartości historyczne, artystyczne i estetyczne zabytków, będących elementem krajobrazu kulturowego, budują poczucie identyfikacji oraz dumy z miejsca zamieszkania wśród społeczności lokalnych.

Wielość form krajobrazu, różna skala jego percepcji, zróżnicowana intensywność i dynamika jego przekształceń umożliwiają wielopłaszczyznowe odczytywanie bogatych treści zakodowanych w otaczającym nas krajobrazie. Różnorodne działania przygotowane w ramach tegorocznej edycji Europejskich Dni Dziedzictwa są tego potwierdzeniem. Mam nadzieję, że wspólne, radosne świętowanie zasieje ziarno refleksji i odpowiedzialności.

Wszyscy jesteśmy częścią krajobrazu, każdy z nas ma wpływ na jego kształt i to od nas zależy, jak będzie wyglądał. Krajobraz to nasza przestrzeń pracy, nauki oraz odpoczynku. Uczmy się go, chrońmy i harmonijnie kształtujemy, bo jest to nasz wspólny obowiązek.

Wszystkim organizatorom serdecznie dziękuję, a Państwu życzę niezapomnianych wrażeń!

Dr hab. Magdalena Gawin
Podsekretarz Stanu
w Ministerstwie Kultury i Dziedzictwa Narodowego
Generalny Konserwator Zabytków

WOJEWODA ŚLĄSKI

Szanowni Państwo,

tegoroczne Europejskie Dni Dziedzictwa odbędą się w czasie, który dla województwa śląskiego będzie szczególny. Powstała bowiem Górnośląsko – Zagłębiowska Metropolia, która obejmuje swoim zasięgiem na razie 41 gmin naszego regionu. Obszar ten wyróżnia się z różnych względów, przede wszystkim jest pełen potencjału społecznego, gospodarczego, przestrzennego oraz infrastrukturalnego. Innowacja i nowoczesne technologie staną się niejako hasłem przewodnim nowopowstałego związku metropolitalnego, jednakże nie możemy zapominać o tym, co jest nieodłącznie związane z tym regionem, a mianowicie dzie-

dzictwem naszych przodków.

Tegoroczna, 25. już edycja EDD, odbywa się pod nazwą „Krajobraz dziedzictwa – dziedzictwo krajobrazu”. W naszym województwie doskonale widać działalność naszych przodków. Bezspornie Śląskie kojarzone jest głównie z węglem i przemysłem wydobywczym, a szyby kopalniane oraz hałdy są nieodzownym elementem naszego krajobrazu. Ten jednak będzie zapewne pozytywnie ewoluował właśnie dzięki powołanej metropolii. Jednym z głównych zadań związku metropolitalnego jest bowiem troska o ład przestrzenny, której efektem ma być integracja nowoczesności i rozwoju z tymi elementami, których zostaliśmy spadkobiercami. Wiem, że uda się tego dokonać, a przykłady już teraz można znaleźć w naszym regionie, chociażby w kopalni Guido w Zabrze, czy w Katowicach w tzw. Strefie Kultury.

Temat przewodni tegorocznych Europejskich Dni Dziedzictwa z pewnością da impuls wielu osobom do tego, by rozejrzeć się wokół siebie i przyjrzeć się krajobrazowi, który ich otacza. Czy jest on taki, jaki powinien być? Czy odpowiednio zadbano o spuściznę, które zostawiły pokolenia naszych przodków? Warto chociaż w tych wyjątkowych dniach włączyć się aktywnie i udać się na historyczno – współczesny rekonesans, do czego serdecznie zapraszam.

Jarosław Wieczorek
Wojewoda Śląski

Szanowni Państwo, Drodzy Mieszkańcy,
Turyści i Goście województwa śląskiego!

Województwo śląskie kolejny raz otwiera swoje podwoje. Przed nami dwudziesta piąta edycja Europejskich Dni Dziedzictwa. Tegoroczne hasło przewodnie to „Krajobraz dziedzictwa – dziedzictwo krajobrazu”. Tematyka tegorocznych EDD pozwala jeszcze bardziej wybrzmieć atutom województwa śląskiego. To zachęta, by na moment zatrzymać się i przyjrzeć temu, co nas otacza. Nasz region odzwierciedla przeobrażenia dokonane w ciągu ostatnich kilkudziesięciu lat, których świadkami jesteśmy do dzisiaj.

Śląskim dziedzictwem bez wątpienia jest przemysł, którego gałęzie, takie jak górnictwo czy hutnictwo, przez lata kreślące tożsamość regionu, pod naporem transformacji ustrojowej i gospodarczej, musiały przejść głębokie modyfikacje – tak jak cały Śląsk. Z tej przemiany nasz region, jak i jego mieszkańcy zdecydowanie wyszli obronną ręką. Nie rezygnujemy z przemysłu, który jest naszym świadectwem historycznym, wyznacza kierunek rozwoju i nadaje wyjątkową tożsamość. Świadectwem tego są zagospodarowane pozostałości dawnych kopalń czy zakładów przemysłowych, które wtapiają się w krajobraz, pełnią obecnie funkcje użytkowe, kulturalne i turystyczne i stanowią o oryginalności regionu.

Ale śląski krajobraz to nie tylko przemysł – jak zwykło się myśleć. To także piękne górskie szlaki Beskidów czy fascynujące swoją historią zamki ze Szlaku Orlich Gniazd. W województwie śląskim mamy wszystko – góry i lasy, rzeki i jeziora, ale także tętniące życiem miasta. Każdy znajdzie tu to, czego szuka – wystarczy tylko dobrze się rozejrzeć.

W tym roku Europejskie Dni Dziedzictwa to w sposób szczególny zachęta do tego, by zastanowić się nie tylko nad tym, co zastaliśmy, ale także spojrzeć w przyszłość i zapytać, co odziedziczą nasze dzieci. Antoine de Saint-Exupéry powiedział: „Ziemi nie dziedziczymy po naszych rodzicach, pożyczamy ją od naszych dzieci”. Europejskie Dni Dziedzictwa to właśnie ten moment, który każe nam zapytać, jakie dziedzictwo poprzednich pokoleń zostanie dla naszych potomków.

Z całego serca wierzę, że organizowane w ramach EDD imprezy spotkają się z życzliwym przyjęciem wśród mieszkańców, turystów i gości naszego województwa. Życzę Państwu udanej zabawy i zapraszam do częstego odwiedzania Śląskiego.

Wojciech Saługa
Marszałek Województwa Śląskiego

Szanowni Państwo,

rzeczywistość, w której funkcjonujemy, wymaga nie tylko spojrzenia na to, co tu i teraz, ale szerszej perspektywy. Jesteśmy odpowiedzialni za teraźniejszość, za kreowanie wizji przyszłości, ale także za dziedzictwo przeszłości i pielęgnowanie pamięci o dokonaniach poprzednich pokoleń. Doskonałą okazją do tego, by zwrócić uwagę na to wszystko, co stanowi o naszej tożsamości, są Europejskie Dni Dziedzictwa. Przedsięwzięcie, organizowane w całej Europie i wyzwalające ogromną energię społeczną różnych środowisk, to szansa na zobaczenie niedostępnych na co dzień zabytków, pogłębienia wiedzy historycznej, poznania różnorodności kulturalnej spuścizny przeszłości oraz nawiązywania międzykulturowego dialogu.

Bardzo się cieszę, że Europejskie Dni Dziedzictwa w województwie śląskim inauguruje Rybnik, miasto, w którym wzajemne przenikanie tego co było, jest i może być, jest szczególnie istotne. Doskonałym przykładem jest tutaj dokonująca się rewitalizacja zabytkowego kompleksu architektonicznego dawnego szpitala miejskiego numer 1 zwanego „Juliuszem” czy Zabytkowej Kopani „Ignacy”. Są to działania nadające historycznie ważnym przestrzeniom atrakcyjną funkcjonalność przy zachowaniu ich wyjątkowego charakteru.

Zapraszam do Rybnika, by poznać kulturowy krajobraz miasta przez pryzmat osób, które miały wpływ na jego kształt, przemian, jakie dokonywały się w rybnickim pejzażu oraz miejsc, które do dzisiaj stanowią o charakterze miasta. Zachęcam też do udziału we wszystkich wydarzeniach organizowanych w ramach Europejskich Dni Dziedzictwa w województwie śląskim. Życzę, by były one czasem refleksji o osiągnięciach przeszłości, momentem docenienia wartości, na których opiera się nasza teraźniejszość oraz chwilą snucia odważnych wizji przyszłości, opartych na tym wszystkim, co nas określa.

Z szacunkiem
Piotr Kuczera
Prezydent Rybnika

Europejskie Dni Dziedzictwa 2017

www.edd.nid.pl

9.09.2017

Wojewódzka Inauguracja Europejskich Dni Dziedzictwa

Pejzaż miejski ukształtowany jest przez wiele czynników. Wielowiekowa historia, rozwój gospodarczy oraz różnorodność kulturowa mieszkańców odcisnęły swój ślad zarówno w układzie urbanistycznym, jak i w architekturze Rybnika.

Sobota 9 września

O godzinie **10.00** zapraszamy na uroczystą inaugurację Europejskich Dni Dziedzictwa w Województwie Śląskim do rybnickiego Muzeum.

Podczas inauguracji zaprezentowany zostanie album **Krajobrazy życia** zawierający zbiór fotografii wybitnego Rybniczankina, wiceburmistrza **Maksymiliana Basisty**.

Miasto żyje, rozwija się, co jednak sprawia, iż wiele miejsc ulega daleko idącym przekształceniom. Charakterystyczne dawniej elementy przestrzeni znikają całkowicie, bądź pozostają ich szczątkowe reminiscencje. Ideą przyświecającą organizatorom jest pokazanie miejsc, które zniknęły z rybnickiego krajobrazu, stąd pomysł na spacer z przewodnikiem po miejscach,

których już nie ma. W sobotę **9 września** o godzinie **12.00** zapraszamy wszystkich spragnionych dużej dawki wiedzy na spotkanie z przewodnikiem przed **Halo Rybnik**, skąd rozpocznie się spacer po miejscach, których już nie ma.

Podczas Europejskich Dni Dziedzictwa otwierają się podwoje wielu rybnickich obiektów niedostępnych na co dzień dla zwiedzających. Wśród nich warto zwrócić uwagę na magazyny muzealnego Działu Historii Rzemiosła, Kościół Ewangelicki, wieżę Bazyliki, schron na Wawoku, czy też ekspozycję w Muzeum Szkolnym Technikum Górniczym **Komendant „Rakoczy” (1891-1937). Alfonsa Zgrzebnioł z Dziergowic - dowódca powstań śląskich.**

Rybniccy twórcy nieprofesjonalni zaprezentują swoje spojrzenie na miasto podczas wernisażu o godz. 16.00 w Halo Rybnik.

Muzeum w Rybniku zaprasza na godz. **17.00** na wykład profesora **Zbigniewa Kadłubka**.

Imprezą towarzyszącą inauguracji będzie II **Rybnicka Parada Ryb** organizowana przez Instytut Społeczny Silesia.

Organizator:
Spółeczna Rada ds. Dziedzictwa Kulturowego Miasta Rybnika
44-200 Rybnik, ul. B. Chrobrego 2
e-mail: srd.rybnik@gmail.com

Muzeum w Rybniku
44-200 Rybnik, Rynek 18, tel. 32 4327460
e-mail: muzeum@muzeum.rybnik.pl, www.muzeum.rybnik.pl
Industrialne Centrum Kultury w Rybniku-Niewiadomiu
44-273 Rybnik; ul. I. Mościckiego 3, tel. 32 4213755
e-mail: poczta@kopalniaignacy.pl, www.ick.rybnik.pl

Partnerzy:
Halo Rybnik
Instytut Społeczny Silesia

10 i 17.09.2017

Niedziela 10 września

O godz. **12.00** zapraszamy na młodzieżowy spacer po Rybniku pt. **Miejsca, których już nie ma**. W rolę przewodnika wcieli się **Metrowy**, znany młodzieżowy raper pochodzący z Rybnika. Spacer zakończy się koncertem na terenie Kampusu.

Ponad 100-letnią historię chóru **Seraf** będzie można poznać od godziny **16.00** w Halo Rybnik, gdzie zaprezentowane zostaną najstarsze kroniki. Będzie to także okazja wysłuchania pieśni w wykonaniu chórzystów.

Niedziela 17 września

Cudze chwalicie, swego nie znacie. Projekty Hansa Poelziga w rejonie Rybnika.

Ważnym elementem śląskiego krajobrazu jest architektura przemysłowa. W rejonie

Rybnika znajdują się obiekty projektu wybitnego niemieckiego architekta Hansa Poelziga. Industrialne Centrum Kultury zaprasza **17 września** na zorganizowane zwiedzanie dwóch budynków projektu tego architekta: nadszybia szybu **Wiktora** kopalni **Marcel** w Radlinie oraz elektrowni w Pszowie.

Zwiedzanie zakończy się wykładem w Zabytkowej Kopalni **Ignacy** na temat działalności **Hansa Poelziga**.

Europejskie Dni Dziedzictwa w Rybniku obejmują także imprezy towarzyszące, które odbędą się w dniach od **9 do 17 września**.

Szczegółowe informacje na temat programu EDD w Rybniku na stronie www.muzeum.rybnik.pl

Na wszystkie wydarzenia wstęp wolny. Serdecznie zapraszamy!

16.09.2017

W sobotę **16 września** w godz. **11.00-14.00** zapraszamy na adresowane do całych rodzin zajęcia terenowe pt. **Początki Będzina – spacer po Górze Zamkowej i okolicach**.

W programie prezentacja śladów średnio-wiejszego średniowiecza w terenie podczas trzech krótkich pogadanek: **Od grodu do zamku; Górny i dolny zamek w czasach króla Kazimierza; Miasto lokacyjne** z myślą o dorosłych uczestnikach i zestaw zabaw tzw. plebejskich, mających swe korzenie w epoce średniowiecza lub z tym okresem związanych dla dzieci jak: gry zręcznościowe (rzut do celu, rzut na odległość, zabawy z użyciem liny), puszczanie baniek mydlanych za pomocą naturalnej słomki, wspólne kolorowanie wizerunku smoka na płótnie, walka na miecze z gąbki, zdobienie bawełnianej nałęczki - w przerwach pomiędzy pogadankami.

Zajęcia będą miały swój finał na dziedzińcu

zamkowym, gdzie nastąpi podsumowanie zdobytych za poszczególne konkurencje punktów i wręczenie nagród. Oprócz tego każdy uczestnik otrzyma wybitą w jego obecności (dla nieco starszych własnoręcznie) pamiątkową monetę.

Wstęp wolny. Serdecznie zapraszamy!

Organizator:

Spółeczna Rada ds. Dziedzictwa Kulturowego Miasta Rybnika

44-200 Rybnik, ul. B. Chrobrego 2

e-mail: srd.rybnik@gmail.com

Muzeum w Rybniku

44-200 Rybnik, Rynek 18, tel. 32 4327460

e-mail: muzeum@muzeum.rybnik.pl, www.muzeum.rybnik.pl

Industrialne Centrum Kultury w Rybniku-Niewiadomiu

44-273 Rybnik; ul. I. Mościckiego 3, tel. 32 4213755

e-mail: poczta@kopalniaignacy.pl, www.ick.rybnik.pl

Partnerzy:

Halo Rybnik

Instytut Społeczny Silesia

Organizator:

Muzeum Zagłębia w Będzinie

42-500 Będzin, ul. Świerczewskiego 15, tel. 32 2677707

e-mail: sekretariat@muzeum.bedzin.pl

www.muzeum.bedzin.pl

9 i 16.09.2017

Sobota 9 września

O godz. **10.00** serdecznie zapraszamy na wycieczkę terenową po Cygańskim Lesie w Bielsku-Białej pt. **Góry w mieście. Czyli gdzie dawni bielszczanie wypoczywali po pracy.**

Cygański Las nierozzerwalnie łączy się z historią miasta Bielsko-Biała. Zgodnie z informacjami źródłowymi teren ten został przekazany mieszkańcom przez księcia cieszyńskiego Mieszka I już w 1312 roku. W XIX w. ze względu na walory przyrodnicze i krajobrazowe miejsca, narodziła się idea przekształcenia obszaru pełniącego funkcję lasu miejskiego w park o charakterze wypoczynkowym, na wzór Łasku Wiedeńskiego. Pierwsze domy kuracyjne powstały w 2. połowie XIX w., a dalsza zabudowa terenu w postaci willi letniskowych lokalnych kupców i przemysłowców utrzymywała sielski, uzdrowski charakter czerpiąc z wzorców angielskiej architektury w stylu cottage.

Miejsce zbiórki: pętla autobusu nr 1, ul. Olszówka. Prowadzi **Kuba Krajewski** ze Starej Fabryki.

Sobota 16 września

W godz. **10.00-12.00** zapraszamy na wycieczkę terenową po mieście i zamku

w Bielsku-Białej pt. **Rewolucja czy stagnacja – przemiany krajobrazu kulturowego regionu bielskiego w dobie późnego średniowiecza.**

Założenie miasta Bielsko, właśc. Bielice, poprzedziło utworzenie w 4 ćw. XII w. grodziska w Starym Bielsku, będącego najstarszym, przedlokacyjnym centrum osadniczym na obszarze kasztelanii oświęcimskiej, przekształconym w XIV w. w lokowaną na prawie niemieckim wieś. Na gruntach wsi, najprawdopodobniej w miejscu XIII-w. osady targowej usytuowanej na skrzyżowaniu szlaków handlowych z Krakowa na Morawy oraz z kotliny Żywieckiej do Pszczyny, pomiędzy 1316 i 1327 r. lokowano miasto. Założenie miejskie ulokowano w miejscu strategicznym, na cyplu wzniesienia górującego od zach. nad doliną granicznej rzeki Białej. Typowy dla zakładanych ówczesnie na Śląsku miast, szachownicowy plan założenia wpisany w eliptyczny kształt, dostosowano do zastanej sytuacji terenowej wzgórz, ograniczonego od pd., wsch. i pn. skarpami.

Miejsce zbiórki: **Zamek książąt Sułkowskich**. Prowadzą archeolodzy **Bożena i Bogusław Chorąży**.

Na wszystkie wydarzenia wstęp wolny. Serdecznie zapraszamy!

Organizator:
Muzeum Historyczne w Bielsku-Białej
43-300 Bielsko-Biała, ul. Wzgórze 16, tel. 33 811 04 25
email: promocja@bielsko.muzeum.pl
www.muzeum.bielsko.pl

9-10.09.2017

9-10.09.2017

Sobota 9 września**Spotkajmy się na bieruńskim Rynku**

W sobotę **9 września** o godz. **15.00** spotykamy się przy fontannie z **Utopcami**. Jeden z ważniejszych miejskich krajobrazów, serce miasta, znany i kojarzony widok z pocztówek będzie bohaterem historycznej opowieści. Usłyszymy o Rynku, który był przestrzenią wymiany handlowej, miejscem, w którym zbiegały się drogi prowadzące do miasta, przy którym zlokalizowano ratusz-siedzibę władz miejskich, a w jego pobliżu świątynię. O tym jak wyglądał kiedyś, jakie pełnił funkcje, czy był placem targowym wyposażonym w wagę, kramy i studnie m.in. opowie historyk i miłośnik ziemi bieruńskiej.

Spacer do zabytkowej Grobli

Z Rynku, podążając ulicą Krakowską udamy się na spacer do **Starobieruńskiej Grobli**, która jest pozostałością po wielkiej inżynierii

hydrotechnicznej. Powstała w latach 1530-1540, w celu ochrony miasta przed wodami nieistniejącego już dzisiaj **Wielkiego Stawu Bieruńskiego**, na którym prowadzono hodowlę ryb na skalę przemysłową. Przejdziemy kilometrowym odcinkiem Grobli słuchając historii z nią związanych, nie braknie również opowieści o Utopcach, postaciach, które są bohaterami starych podań i legend.

Pchli Targ

Tego dnia bieruński Rynek wypełnią też różnego rodzaju skarby, a także rzeczy użytkowe, bowiem od godz. **8.00** trwać będzie przedostatni tegoroczny **Pchli Targ**, na który serdecznie zapraszamy.

Niedziela 10 września**Niedzielną rają wałem wiślanym**

O godz. **15.00** spod **Restauracji „Degolówka”** wyruszymy na trekking wałem Wisły, rzeki,

która jest granicznym punktem dwóch województw, a kiedyś oddzielała od siebie dwa zabory. To nad jej wodami unosi się słynny „Most cudów”, z którym wiąże się humorystyczne powiedzenie: wyjeżdżasz z Oświęcimia na rowerze, a wjeżdżasz do Bierunia na kole.

W to niedzielne popołudnie zapraszamy do wspólnego maszerowania całe rodziny, sympatyków Nordic walking i wszystkich tych, którzy są zainteresowani plenerową, przyrodniczą wędrówką. Będzie aktywnie, ciekawie i pożywnie oraz edukacyjnie. O znaczeniu geograficznym i historycznym Wisły opowie ekspert ds. dróg wodnych, prezes Górnego Kłastera Wisły **Jakub Stonawski**. Swoją wiedzą o przyrodzie podzieli się również jej wielki pasjonat,

Naczelnik Wydziału Ochrony Środowiska i Gospodarki Odpadami Urzędu Miejskiego w Bieruniu **Grzegorz Plewniok**.

Bieruński Ośrodek Kultury ogłosi wyniki zorganizowanego specjalnie na II edycję Europejskich Dni Dziedzictwa w Bieruniu pleneru fotograficznego pt. **Krajobraz dziedzictwa – dziedzictwo krajobrazu**. Przy okazji zachęcamy pasjonatów fotografii (i nie tylko) do udziału w plenerze – pokażmy za pomocą zdjęć piękno, wyjątkowość, kameralność, naturę, architekturę i wszystko to, co wpisuje się w bieruński pejzaż krajobrazu.

Na wszystkie wydarzenia wstęp wolny.

Serdecznie zapraszamy!

Do zobaczenia w Bieruniu!

Organizator:

Urząd Miejski w Bieruniu

43-150 Bieruń, ul. Rynek 14, tel. 32 3242400

e-mail: edyta.mitoraj@um.bierun.pl, www.bierun.pl

10.09.2017

W niedzielę **10 września** godz. **11.00** zapraszamy na zwiedzanie wystawy pt. **Malowniczość Bystrej w twórczości Juliana Fałata**.

Julian Fałat (1853-1929) należy do najbardziej znanych i cenionych malarzy okresu Młodej Polski. W jego twórczości dominowały przedstawienia pejzażowe i sceny rodzajowe

wykonywane przede wszystkim w technice akwareli, wykazujące się niezwykłym oddaniem wizualnego wrażenia. Ponadto artysta wykonał także liczne portrety oraz autoportrety. Miejsce: Fałatówka, ul. J. Fałata 34, 43-360 Bystra Prowadzi **Teresa Dudek Bujarek** z Muzeum Historycznego w Bielsku-Białej.

Organizator:

Muzeum Historyczne w Bielsku-Białej

43-300 Bielsko-Biała, ul. Wzgórze 16, tel. 33 811 04 25

email: promocja@bielsko.muzeum.pl

www.muzeum.bielsko.pl

9-10, 16-17.09.2017

Sobota 9 września

- o godz. **12.30** zapraszamy do **Sali Górczyckiego** w Muzeum Górnośląskim w Bytomiu na warsztaty muzyczne pt. **Zaczarowany ogród**.

Krajobrazy muzyczne będą tematem kolejnych warsztatów muzycznych organizowanych przez Śląskie Towarzystwo Muzyczne w Muzeum Górnośląskim w Bytomiu. Muzyka francuska, polska, włoska i japońska w wykonaniu **Lorien Trio** – jednego z najbardziej niezwykłych składów instrumentalnych stanowiących połączenie fletu, altówki i harfy – będzie tematem koncertu skierowanego do najmłodszych odbiorców muzyki.

Koncert w ramach cyklu **Poławiacze muzycznych pereł** dofinansowany jest przez Gminę Bytom.

Niedziela 10 września

Podczas dwóch przyrodniczych wykładów: pt. **Ptaki i hasioki, czyli życie na hałdzie śmieci** – dr **Jacek Betleja** oraz **Żabie Doły – poprzemysłowa perła przyrody** – dr **Piotr Cempulik**, **Marta Pankiewicz-Rymiorz** w Centrum Edukacji o godz. **12.30** zaprezentują Państwu, co się dzieje na styku dwóch ważnych dla Śląska aspektów rzeczywistości

– świata kultury przemysłowej i otaczającej nas natury. Nie będzie to jednak powód do utyskiwań! Wielowiekowa tradycja industrialna na tym terenie wykreowała unikatowe środowiska przyrodnicze, powszechnie traktowane jako negatywne oddziaływanie osiadania górotworu. Podczas prelekcji połączonej z audycją dźwiękową dr **Jacek Betleja** zaprezentuje nam odgłosy śląskich wysypisk śmieci, na których dźwięk maszyn miesza się z głosami mew, które od jakiegoś czasu upodobały sobie tę przestrzeń. Jakie ptaki zamieszkują pogranicza śląskich miast, jak wyglądają zmiany wśród populacji ptasiej na przestrzeni ostatnich lat – o tym na spotkaniu z przyrodnikiem dr **Jackiem Betleją**.

Drugim ciekawym pod względem przyrodniczym miejscem, na przykładzie którego możemy prześledzić, jak przemysł i działalność człowieka wpływa na przyrodę i jak przyroda rozwija się w kontekście przemysłu – są **Żabie Doły**. To unikatowe miejsce pod względem przyrodniczym, wciśnięte pomiędzy Chorzów, Bytom i Piekary Śląskie, stanowiące wyjątkowo atrakcyjne siedliska dla ptaków, ssaków i płazów. O tym na spotkaniu z dr **Piotrem Cempulikiem** oraz **Martą Pankiewicz-Rymiorz** z Polskiego Towarzystwa Przyjaciół Przyrody PRO NATURA.

Sobota 16 września

- o godz. **12.30** zapraszamy do Centrum Edukacji w Muzeum Górnośląskim w Bytomiu na warsztaty plastyczne dla dzieci pt. **Świat w moich oczach**.

Czy zawsze widzimy to samo patrząc na określone miejsce w przestrzeni? Jak się okazuje to, co widzimy, zależy od naszego nastroju, upodobań i stanu wiedzy.

Podczas warsztatów nauczymy się, co to jest krajobraz, jakie techniki najlepiej oddają określone widoki. Warsztaty skierowane są do dzieci w wieku 4-12 lat. Podczas zajęć stworzymy pod wpływem muzyki wielkoformatowe krajobrazy inspirowane naturą. Warsztaty poprowadzą: **Anna Rak i Magdalena Pospieszalska**.

Niedziela 17 września

Krajobrazy różnią się od siebie nie tylko tematami, które przedstawiają. Podczas oprowadzania po Galerii Malarstwa Polskiego **17 września** o godz. **12.30**, historyk sztuki – **Iwona Mohl** z Muzeum Górnośląskiego w Bytomiu, na wybranych przykładach opowie o przemianach, jakie nastąpiły w malarstwie i w podejściu do tematu krajobrazu od VIII do XX wieku.

Na wszystkie wydarzenia wstęp wolny. Na warsztaty plastyczne dla dzieci obowiązują zapisy pod nr tel. 32 2818294 w. 127. Serdecznie zapraszamy!

Organizator:
Muzeum Górnośląskie

41-902 Bytom, pl. Jana III Sobieskiego 2, tel./fax 32 2818294, wew. 127
e-mail: a.rak@muzeum.bytom.pl, www.muzeum.bytom.pl

22-24.09.2017

Skarby z cieszyńskiej tróły/Pokłady z Těšínské Truhly

Po raz XVII zapraszamy do Cieszyna i Czeskiego Cieszyna na festiwal kultury regionalnej **Skarby z cieszyńskiej tróły/ Pokłady z těšínské truhly**, czyli spotkania z rzemiosłem, folklorem, muzyką, lokalną kuchnią i designem. To kilkadziesiąt wydarzeń – spotkania, warsztaty, koncerty, wystawy, jarmark rzemiosła – organizowane przez Zamek Cieszyn oraz Dom Dzieci i Młodzieży z Czeskiego Cieszyna przy współpracy instytucji kultury i organizacji z przygranicznych miast. Tegoroczna edycja festiwalu upłynie przede wszystkim pod znakiem muzyki, nie tylko regionalnej, ale i współczesnych brzmień.

W programie m.in.:

- **Zagrej mi muzyczko** - spotkanie kapel z regionu Śląska Cieszyńskiego i wspólne muzykowanie zakończone jam session,
- **Cieszyński Jarmark Rzemiosła**, w tym pokazy rzemiosła i kuchnia regionalna, muzyka na żywo, warsztaty dla całych rodzin,

- Cieszyński konkurs pieczenia strudla im. **Kingi Iwanek-Riess**,
- **Razem!** Wielopokoleniowe śpiewanie na Rynku w Cieszynie,
- wystawy: **Dizajn w Przestrzeni Publicznej. Mamy problem?**; haft **Blaženy Slováckovej**; wystawa fotografii **Jerzego Pustelnika i Mariana Sedlaczka**, a także kolekcja **Karola Bojdy**.

Szczegółowy program wydarzeń na: www.zamekcieszyn.pl. Do zobaczenia w Cieszynie i Czeskim Cieszynie!

zamek cieszyn

Cieszyn
robi wrażenie

Organizator:
Zamek Cieszyn

43-400 Cieszyn, ul. Zamkowa 3a,b,c, tel. 33 8510821 wew. 14
e-mail: info@zamekcieszyn.pl, www.zamekcieszyn.pl

8-10 i 16-17.09.2017

Piątek 8 września

W piątek **8 września** o godz. **15.00** w ramach wystawy pt. **Reformacja i Kościoły Łaski** serdecznie zapraszamy na zwiedzanie parafii ewangelicko-augsburskiej w Cieszynie.

Przedmiotowy kościół, należący do wąskiej

grupy historycznych śląskich świątyn ewangelicko-augsburskich, tzw. Kościołów Łaski wzniesionych po 1709 r. na mocy ugody z Altranstädt, stanowi symbol XVIII-wiecznego odrodzenia protestantyzmu na Górnym Śląsku i w monarchii habsburskiej.

Jest to zarazem jedyny spośród czterech ocalałych Kościołów Łaski, który do chwili obecnej jako jedyny funkcjonuje nieustannie jako świątynia ewangelicka, w związku z czym stanowi materialne świadectwo ciągłości tożsamości kulturowej i historycznej Cieszyna oraz skomplikowanej sytuacji religijnej na terenie całego Śląska Cieszyńskiego.

Zbiórka: przed kościołem na Placu Kościelnym.

9 i 10 września

W weekend **9 i 10 września** zapraszamy do Sali Rzymskiej Muzeum Śląska Cieszyńskiego na wystawę pt. **Reformacja i Kościoły Łaski**.

Określenie „Kościoły Łaski” dla nowopowstałych świątyń w Cieszynie, Jeleniej Górze, Kamiennej Górze, Koźuchowie, Miliczu i Żaganii bezpośrednio nawiązuje do cesarza **Józefa I Habsburga** i jego łaskawego zezwolenia na budowę tychże kościołów.

Po II wojnie światowej i wysiedleniu ludności niemieckiej, w dużej mierze przynależącej do kościoła ewangelickiego, świątynie w Jeleniej Górze, Kamiennej Górze i Miliczu zostały przekazane kościołowi katolickiemu, kościoły w Koźuchowie i Żaganii zburzono, pozostawiając tylko wieże.

Jako świątynia ewangelicka pozostał jedyny kościół w Cieszynie. Wystawa prezentuje przedstawienia graficzne Kościołów Łaski wy pożyczonych z prywatnej kolekcji.

9-10 i 16-17 września

W weekend **9 i 10** oraz **16 i 17 września** zapraszamy do Muzeum Śląska Cieszyńskiego na wystawę pt. **Stroje ludowe Śląska Cieszyńskiego – te dawne i bardziej współczesne**.

Wystawa poświęcona jest dawnym, jak i współczesnym strojom ludowym występującym w okolicach Cieszyna oraz na obszarze Beskidu Śląskiego. Ukazuje bogactwo form, piękno stroju ludowego oraz jego przeobrażenia. Podczas wystawy można będzie zaobserwować nie tylko dawne przykłady stroju w postaci zdeponowanych w zbiorach MŚC muzealiów, ale także współcześnie wykonywane formy i elementy strojów ludowych.

Ekspozycja czasowa będzie również okazją do przybliżenia sylwetek niektórych osób, które współcześnie zajmują się wykonaniem i zdobieniem strojów ludowych Śląska Cieszyńskiego.

Na wszystkie wydarzenia wstęp wolny. Serdecznie zapraszamy!

Organizator:

Muzeum Śląska Cieszyńskiego

43-400 Cieszyn, ul. T. Regeera 6, tel. 33 851 2932

e-mail: mc@muzeum-cieszyn.ox.pl, www.muzeumcieszyn.pl

Partner:

Muzeum Protestantyzmu w Cieszynie

15-17.09.2017

Piątek 15 września

O godz. 17.00 zapraszamy do siedziby Muzeum Saturn w Czeladzi przy ul. Dehnelów 10 na wykład dr hab. inż. arch. prof. Politechniki Łódzkiej **Bartosza M. Walczaka – Saturn na orbicie łódzkiego Imperium Scheiblerów**.

Przyczynek do porównania osiedli robotniczych w Łodzi i Czeladzi. W jakim zakresie na rozwiązania funkcjonalno-przestrzenne wpłynęły uwarunkowania lokalne, a w jakim uniwersalne koncepcje paternalistyczne?

Na ile są do siebie podobne Księży Młyn w Łodzi i osiedle patronackie kopalni „Saturn”? Czy za sprawą rodu **Scheiblerów** można mówić o odrębnych, indywidualnych cechach obu zespołów na tle ówczesnych rozwiązań europejskich?

Piątek 15 września

Niedziela 17 września

W piątek w godz. od **9.00-19.00** oraz w niedzielę w godz. **13.00-17.00** zapraszamy do siedziby Muzeum Saturn w Czeladzi przy ul. Dehnelów 10 na wystawę planszową **Świadkowie przemysłowego pejzażu Czeladzi**.

Ekspozycja prezentuje wybrane współczesne fotografie autorstwa **Krystiana Niedbala** obiektów administracyjnych, mieszkalnych i technicznych przynależnych niegdyś do kopalni węgla kamiennego „Saturn” i „Czeladź”. Będące charakterystycznymi komponentami przestrzeni Czeladzi, nacechowane autentyzmem zespoły urbanistyczne znakomicie obrazują przeobrażenia naszego miasta jako zbiorowości.

Sobota 16 września

O godz. **12.00 i 15.00** zapraszamy na spacer pt. **Tropem materialnego dziedzictwa Scheiblerów w Czeladzi**. Zwiedzanie w dwóch turach zabytkowego osiedla patronackiego przy kopalni „Saturn” – świadectwa tożsamości miasta poprowadzi Pani **Anna Binek-Zajda**.

Zbiórka przed wejściem głównym do Muzeum Saturn-Galeria Sztuki Współczesnej „Elektrownia”, ul. Dehnelów 45.

Na wszystkie wydarzenia wstęp wolny.

Serdecznie zapraszamy!

9-10 i 16-17.09.2017

W weekend **9-10** oraz **16-17** września zapraszamy na zwiedzanie zabytkowego osiedla patronackiego kopalni **Dębieńsko**.

W ramach tegorocznej edycji EDD w godz. **11.00–16.30** zapraszamy do zwiedzania **Izby Tradycji**, znajdującej się w Centrum Informacji Turystycznej położonej przy ul. Adama Mickiewicza 10. Jej starannie urządzone pomieszczenia stanowią idealne odwzorowanie wnętrza śląskiego mieszkania robotniczego.

Kolejny punkt spaceru stanowi **Izba Tradycji KWK „Dębieńsko”**, miejsce niezwykle, gdyż po żadnej z likwidowanych kopalń nie zostało tak wiele pamiątek, jak po „Dębieńsku”. W czasie trwania EDD Izba Tradycji, zlokalizowana przy ul. 3 Maja 44 dostępna będzie dla zwiedzających w godz. **11.00–13.00**.

Na co dzień przed zwiedzaniem najlepiej skontaktować się telefonicznie z jej opiekunem **Marianem Wójcikiem** (tel. 602618403). Organizatorzy nie zapominają również o najmłodszych, na których będą czekać stoiska kreatywne, przy których wspaniale spędzą czas.

Zabytkowe Osiedle Robotnicze Kopalni „Dębieńsko” – Familoki, to największy zachowany obszar familoków na Śląsku i jedna z najpiękniejszych tego typu kolonii. Budowane zgodnie z koncepcją miasta-ogrodu miało na celu podniesienie jakości życia miejskiego. Czerwieńskie familoki wyróżnia dekoracyjność zastosowanych form architektonicznych. Osiedle zostało zaprojektowane tak, by tworzyć przemysłaną całość, choć każdy z około stu familoków, powstałych etapowo w latach 1898-1916, jest inny.

Wstęp wolny. Serdecznie zapraszamy!

Organizator:

Muzeum Saturn

41-250 Czeladź, ul. Dehnelów 10, tel. 32 2654298

e-mail: muzeum@muzeum-saturn.czkladz.pl

www.muzeum-saturn.czkladz.pl

Organizator:

Urząd Gminy i Miasta Czerwionka-Leszczyny

44-230 Czerwionka-Leszczyny, ul. Parkowa 9

tel. 32 4295911, 32 4400479

e-mail: rzecznik.prasowy@czerwionka-leszczyny.com.pl

www.czerwionka-leszczyny.pl, www.familoki.com.pl

7,14 i 16.09.2017

Czwartek 7 września

Zapraszamy na spacer poznawczy pn. **Sakralność i ludowość w przestrzeni miejskiej Częstochowy.**

Spacer, który przebiegać będzie w przestrzeni ul. Św. Barbary i parku miejskiego, umożliwi uczestnikom zetknięcie się z granicą między sacrum a profanum. Wycieczka rozpocznie się wizytą w sklepie zielarskim i rozmową o ziołolecznictwie. Następnie uczestnicy odwiedzą kościół pw. św. Barbary z cudownym źródłem, Muzeum Diecezjalne, błonia jasno-górskie oraz Park Miejski im. 3 Maja.

Spacer zakończy się przy pomniku **Stanisława Moniuszki** (1819-1872), kompozytora muzyki do opery Halka, Straszny Dwór oraz trzystu pieśni romantycznych.

Podczas spaceru uczestnicy wysłuchają informacji o świętości wody, o krzyżach, kapliczkach przydrożnych i kapliczkach na drzewie oraz o sztuce dewocyjnej jako znaczącym elemencie sztuki ludowej.

Prowadzący: **Elżbieta Gumuła, Marzena Łopacińska**. Zbiórka: godz. **9.00**, dziedziniec przy Szkole Podstawowej nr 33, ul. S. Goszczyńskiego 9/11 w Częstochowie.

Czwartek 14 września

Zapraszamy na spacer pn. **Dziedzictwo kolejowe w Częstochowie.**

Podczas spaceru uczestnicy dowiedzą się jak brzmi marketingowa nazwa Drogi Żelaznej Warszawsko-Wiedeńskiej, największego kompleksu kolejowego w Królestwie Polskim. Wysłuchają informacji o inż. **Stanisławie Wysockim**, pionierze kolejnictwa polskiego, a także zapoznają się z historią ul. Dojazd (dziś J. Piłsudskiego), przy której były i są budynki o różnym przeznaczeniu: Hotel Angielski (później Polonia), Bank Handlowy z letnim ogródkiem, eleganckie sklepy, Belweder czy planty kolejowe. Ulica Dojazd była świadkiem przyjazdu wielu ciekawych osób, a także różnego rodzaju demonstracji i manifestacji. To na tym dworcu 19 stycznia 1945 r. odczytano historyczny rozkaz generała Okulickiego o rozwiązaniu Armii Krajowej. Podczas spaceru będziemy rozmawiać także o tym, jak dawniej wyglądał pociąg, o zawodach związanych z koleją (skrzyniarz, kufciarz, bagażowy, wozak), o tym czym jest podróż dla człowieka i dlaczego „pociąg” jest częstym motywem książek.

Prowadzący: **Elżbieta Gumuła, Marzena**

Łopacińska. Zbiórka: godz. **9.00**, dziedziniec przy Szkole Podstawowej nr 33, ul. S. Goszczyńskiego 9/11 w Częstochowie.

Sobota 16 września

Zapraszamy na spacer z geologii historycznej, ekologii i historii pn. **Dziedzictwo krajo-brazu. Częstochowa – Wrzosowa.**

Spacer będzie opowieścią o zamierchłej przeszłości w Częstochowie i zacznie się przy uskoku (morenie polodowcowej), nazywanym **Wzgórzem Piaszkowym** we Wrzosowej. Ta pamiątka z prehistorii, gdzie można zaobserwować wpływ na krajobraz cofającego się lodowca, będzie tłem do rozmowy o trzech okresach zlodowacenia, o skałach i jej rodzajach, które możemy spotkać w tej części miasta. Położenie miejscowości na wzniesieniu powoduje, że zabudowa ma ciekawą, kaskadową formę. Uzupełnieniem informacji będzie wizyta w lapidarium geologicznym usytuowanym na

dziedzinie przy Zespole Szkół we Wrzosowej.

Następnie uczestnicy udadzą się na teren byłego kamieniołomu, który nosi nazwę **Wzgórze Kamionka** (Wrzosowa Góra lub Wrzosowskie Szachta – 316 m npm). Uczestnicy spaceru na chwilowy odpoczynek zaproszeni zostaną nad staw we Wrzosowej. Staw będzie przyczynkiem do rozmowy o Ziemi, Przyrodzie i Życiu.

Na koniec uczestnicy udadzą się do wyrobiska glin i iłów w Korwinowie. Tam także porozmawiamy o problemach współczesnych tj. coraz trudniejszym pozyskaniem czystej wody, coraz większą ilością osób wykluczonych, o człowieku współczesnym, który jest twórcą bogactwa i biedy. Prowadzący: **Elżbieta Gumuła**. Dojazd autobusem 53 (bilety we własnym zakresie). Zbiórka: godz. **9.00**, Konduktorownia, ul. J. Piłsudskiego 34/36, Częstochowa. Na wszystkie wydarzenia wstęp wolny. Serdecznie zapraszamy!

Organizator:
Polskie Towarzystwo Turystyczne – Krajoznawcze Oddział Miejski
im. Władysława Biegańskiego w Częstochowie
42-200 Częstochowa, ul. Focha 19/21
e-mail: omczestochowa.pttk@o2.pl

10.09.2017

W niedzielę **10 września** w godz. **10.00-12.00** zapraszamy na spacer pt. **Dendrologiczne dzieje Alei – historia drzewa.**

Podczas spaceru prowadzący opowie o historii oraz rodzajach drzew, które od I połowy XIX w. rosły wzdłuż drogi, która połączyła Starą i Nową Częstochowę – ulicy Panny Maryi, dziś Alei Najświętszej Maryi Panny. Uczestnicy wycieczki usłyszą gawędę o drzewach znajdujących się kiedyś przy obecnym placu Biegańskiego, a także na terenach przylegających do Alei – na podwórkach kamienic, przy dworcu

kolejowym od strony ul. Piłsudskiego, czy przy budynku IV LO im. Henryka Sienkiewicza. Spacer, który rozpocznie się w I Alei, zakończy się w Alei Henryka Sienkiewicza, pomiędzy Parkami Staszica i 3 Maja.

Prowadzenie: dr **Juliusz Sętkowski**, kierownik Ośrodka Dokumentacji Dziejów Częstochowy Muzeum Częstochowskiego. Miejsce zbiórki: plac Biegańskiego, obok Ratusza Miejskiego – siedziby Muzeum Częstochowskiego.

Wstęp wolny. Serdecznie zapraszamy!

Organizator:

Muzeum Częstochowskie

42-217 Częstochowa, Al. Najświętszej Marii Panny 47, tel. 34 3605631

e-mail: muzeum@muzeumczestochowa.pl, oddc@muzeumczestochowa.pl

www.muzeumczestochowa.pl

16-17.09.2017

XV Gliwickie Dni Dziedzictwa Kulturowego

Tegoroczną XV edycję Gliwickich Dni Dziedzictwa Kulturowego, Muzeum w Gliwicach organizuje pod hasłem **Łabędy. Od wsi ryckiej do przemysłowej dzielnicy Gliwic.** Celem podjęcia tego tematu jest przybliżenie mieszkańcom miasta i wszystkim zainteresowanym historii dzielnicy Łabędy, która przez długi czas funkcjonowała jako osada wiejska.

Specjalnie na tę okazję przygotowaliśmy plenerową wystawę planszową, która będzie prezentowana w Łabędach w trakcie trwania imprezy **16 i 17 września**, a także po zakończeniu GDDK. Na planszach przedstawimy historię dzielnicy, obiekty sakralne oraz przemysłowe z wykorzystaniem archiwalnych map, pocztówek i fotografii.

Kolejny punkt programu stanowi trwająca ok. 2 godz. wycieczka terenowa z przewodnikiem. Trasa piesza obejmuje zwiedzanie i zapoznanie się z historią wybranych obiektów w Łabędach m.in. kościoła pw. Wniebowzięcia NMP, kościoła pw. św. Jerzego, kościoła ewangelickiego, gródka stożkowatego z XIII w. oraz śluzu na Kanale Gliwickim.

Termin: sobota **16 września**, wyjścia w dwóch grupach w godz. **10.00-12.00** oraz **15.00-17.00**. Dodatkowym przygotowaliśmy 7 folderów, w których opisujemy dawną i współczesną historię Łabędź, znaleziska archeologiczne oraz wybrane obiekty, reprezentujące architekturę sakralną, dworską i przemysłową.

W niedzielę **17 września** w godz. **10.00-16.00** zapraszamy natomiast na miejską grę terenową **Łabędzki odkrywcą**.

Gra skierowana jest do wszystkich zainteresowanych poznaniem ciekawych miejsc związanych z historią dzielnicy. Uczestnicy będą musieli w wybranych punktach (miejsca

historyczne, przyrodnicze, zabytki architektury i obiekty przemysłowe) odnaleźć wskazówkę i wykonać zadanie. Prawidłowe odpowiedzi będą uczestniczyć w losowaniu z nagrodami.

Dodatkową atrakcją będą warsztaty dla dzieci i zaplanowany na **17 września** godzinny rejs statkiem na trasie: od portu przez służę w Łabędach, Kanał Gliwicki do Huty Łabędy i Bumaru Łabędy i z powrotem (współorganizator Marianna Gliwice).

Wstęp wolny. Serdecznie zapraszamy!

Szczegółowe informacje na stronie www.muzeum.gliwice.pl.

Organizator:

Muzeum w Gliwicach

44-100 Gliwice, ul. Dolnych Wałów 8a, tel. 32 2310854

e-mail: upowszechnianie@muzeum.gliwice.pl, www.muzeum.gliwice.pl

MUZEUM
W GLIWICACH

GLIWICE

16.09.2017

Stowarzyszenie Korczak zaprasza całe rodziny, jak i osoby indywidualne w sobotę **16 września** na cykl wydarzeń związanych z osiedlem Tysiąclecie.

Program imprezy rozpocznie wykład o godz.

13.00 w Filii nr 14 Miejskiej Biblioteki Publicznej przy ul. Piastów 20, dotyczący architektury powojennego modernizmu w Katowicach i dziejów budowy dzielnicy Tysiąclecie. Prelekcję, a po niej spacer po osiedlu poprowadzi dr inż. arch. **Ryszard Nakonieczny** (historyk architektury z Politechniki Śląskiej). Dowiemy się, m.in. jak tworzyła się marka duetu architektów Osiedla Tysiąclecia, **Henryka Buszko** i **Aleksandra Franty**.

Spotkanie zakończy wernisaż wystawy fotograficznej złożonej z historycznych i współczesnych zdjęć **Osiedla Tysiąclecia**, który odbędzie się na terenie Zespołu Szkół Integracyjnych nr 1 przy al. B. Krzywoustego 11 (stare zdjęcia Osiedla Tysiąclecia i wcześniejsze Bedarowca prosimy przynosić do Filii nr 14 MBP przy ul. Piastów 20, w dniu **9 września** w godzinach **9.00-15.00** w celu zeskanowania).

Wstęp wolny. Serdecznie zapraszamy!

Organizator:

Stowarzyszenie na rzecz dzieci i młodzieży KORCZAK

40-870 Katowice, al. Bolesława Krzywoustego 7/63, tel. 609875972

e-mail: korczakkatowice@gmail.com, www.korczak.katowice.pl

Partner:

Miejska Biblioteka Publiczna w Katowicach

40-844 Katowice, ul. Kossutha 11, tel. 32 2546098

e-mail: sekretariat@mbp.katowice.pl, www.mbp.katowice.pl/

MIEJSKA
BIBLIOTEKA
PUBLICZNA
w Katowicach

18.09.2017

W poniedziałek **18 września** o godz. **9.30** i **11.30** zapraszamy dzieci szkolne do udziału w warsztatach interdyscyplinarnych pt. **Elementarz Bajtla – BUDUJEMY FAMILOKI**, podczas których będziemy projektować swoje miasto, stworzymy makietę idealnego miejsca na ziemi.

Odszukamy również ślady przeszłości w dzielnicach, w których mieszkamy i zobaczymy jak zmieniały się Katowice na przestrzeni wieków.

Na zajęcia obowiązują wcześniejsze zapisy.

Wstęp bezpłatny.

Serdecznie Zapraszamy!

Organizator:

Miejski Dom Kultury „Koszutka” w Katowicach

40-126 Katowice, ul. Grażyńskiego 47

tel. 32 2589200, 32 2589977

e-mail: domkultury@mdkkoszutka.pl

www.mdkkoszutka.pl

16.09.2017

W sobotę **16 września** w godz. **15.00-18.00** zapraszamy do Szkoły Podstawowej nr 34, siedziby **Małych Ligocian**, na przedstawienie pt. **Spotkanie z dawnym Śląskiem – dziedzictwo krajo- brazu** oraz widowisko słowno-muzyczno-taneczne **Czerwone i czarne kamienie**. Obchody tegorocznych EDD urozmaici piękno śląskiej tradycji, będzie to moment do zatrzymania i spędzenia czasu na wspólnym śpiewaniu.

Imprezie towarzyszyć będzie wiele atrakcji, m.in.: Festiwal **Pieśniczki i godki śląskiej**, degustacja potraw śląskich **To było fest dobre** oraz rozstrzygnięcie konkursu plastycznego **Dawniej na Śląsku**.

W trakcie zabawy wystąpi **Grzegorz Płonka i Koło Miłośników Pieśni Śląskiej**.

Wstęp bezpłatny.

Serdecznie zapraszamy!

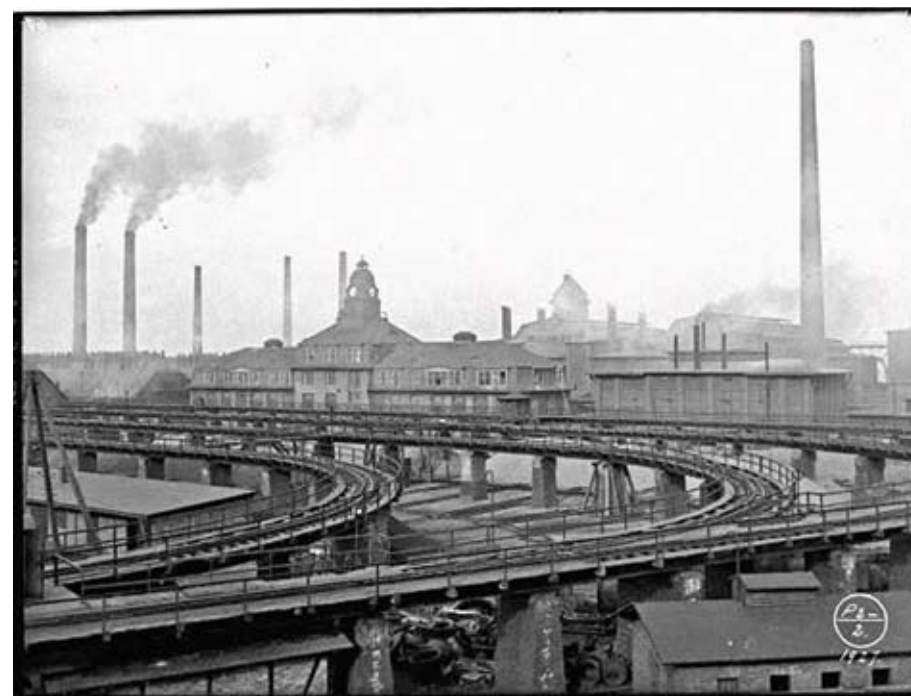
Organizator:

Szkoła Podstawowa nr 34 im. Mikołaja Kopernika w Katowicach-Ligocie

40-710 Katowice, ul. Zielonogórska 3

e-mail: sp34katowice@interia.pl

9.09.2017

W sobotę **9 września** o godz. **11.11** zapraszamy na spacer śladami byłej **Huty Metali Nieżelaznych Szopienice**.

Członkowie Stowarzyszenia n/rz Powstania Muzeum Hutnictwa Cynku podczas wycieczki plenerowej pragną pokazać krajobraz, który pozostał po przemysłowym dziedzictwie, jakim była Huta Metali Nieżelaznych „Szopienice”. Będzie to spacer z komentarzem i starą fotografią – porównaniem krajobrazu tych miejsc w czasie gdy huta się rozwijała i teraz kiedy jej już nie ma. Zajmowała ona duży obszar kiedyś samodzielnej gminy Szopienice, a obecnie dzielnicy Katowic. Wciąż istnieją ślady w postaci kilku pięknie zachowanych zabudowań oraz miejsc, które kojarzą się z hutą tylko we wspomnieniach jej byłych pracowników. Wycieczkę przewidziano na ok. 3-4 godziny.

Wszystkim uczestnikom zostaną rozdane zestawy fotografii ze zbiorów Izby Tradycji Hutniczej, przedstawiające poszczególne zabudowania hutnicze, które z upływem czasu ustępowały miejsca kolejnym – nowocześniejszym, bezpieczniejszym i nie mającym tak szkodliwego wpływu na zdrowie okolicznych mieszkańców oraz samych pracowników. Widok krajobrazu przemysłowego z dawnych lat, a następnie porównanie tych samych miejsc z dzisiejszą rzeczywistością może okazać się nie lada niespodzianką.

Miejsce zbiórki: Katowice-Szopienice, skrzyżowanie ulic Krakowska/Lwowska, czyli tam gdzie wszystko się zaczęło, gdzie w 1834 roku spółka **Spadkobiercy Giesche** uruchomiła hutę cynku **Wilhelmina**.

Wstęp wolny. Serdecznie zapraszamy!

Stowarzyszenie na rzecz powstania Muzeum Hutnictwa Cynku w Katowicach-Szopienicach

40-387 Katowice, ul. 11 Listopada 30

e-mail: joan.k2@wp.pl, www.muzeumcynku.republika.pl

16.09.2017

W sobotę **16 września** o godz. **10.00** zapraszamy do **Śląskiego Centrum Wolności i Solidarności – Muzeum Izby Pamięci Kopalni „Wujek”**.

W programie:

- godz. **10.00** – spacer edukacyjny pt. **Szlakiem pamięci ze świadkiem historii** po miejscach związanych z pacyfikacją strajku kopalni Wujek: Skwer Porozumienia Jastrzębskiego 1980 roku; Dom Kultury KWK „Wujek”; Skwer Porozumienia Katowickiego 1980 roku; cechownia; Krzyż Pomnik Dziewięciu Górników; Muzeum Izba Pamięci Kopalni „Wujek”; kościół Podwyższenia Krzyża Świętego,
- godz. **12.00** – Muzeum Izba Pamięci Kopalni „Wujek”, projekcja filmu dokumentalnego **Agnieszki Świdzińskiej Życiorys z bliznami**. Wstęp wolny. Serdecznie zapraszamy!

Organizator:

**Śląskie Centrum Wolności i Solidarności
Muzeum Izba Pamięci Kopalni „Wujek”**

40-596 Katowice, ul. Wincentego Pola 38, tel./fax 32 6012108

e-mail: biuro@scwis.pl, www.scwis.pl, www.facebook.com/SCWiS

16-17.09.2017

W weekend **16 i 17 września** zapraszamy na cykl wydarzeń zorganizowanych przez **Muzeum Historii Katowic**.

W programie:

- godz. **10.00** zapraszamy na zwiedzanie wystawy **Katowice w kadrze lat 90**, przedstawiającej fotografie z tamtego wycinka czasu. W Katowicach postmodernizm pojawił się ze sporym opóźnieniem, zresztą jak w całej Polsce, dopiero w latach 90. To czas wielkich przemian nie tylko społeczno-gospodarczych, ale także architektonicznych. Obiekty poprzemysłowe powoli przekształcano w centra handlowe, rozrywkowe, częściowo zachowując starą zabudowę murów. Na naszych oczach to co „stare” zaczęło kontrastować z tym, co nowoczesne, niejednokrotnie znajdując wspólny mianownik, wpisując się w górnośląski krajobraz architektoniczny. Wystawa będzie pretekstem do zagłębienia się w klimat, atmosferę i ducha tych nie tak odległych czasów transformacji. Miejsce: Główna siedziba muzeum przy ul. Szafranka 9. Kontakt telefoniczny: 32 256 18 10, e-mail: przewodnik@mhk.katowice.pl
- w godz. **10.00-15.00** zwiedzanie wystawy stałej Oddziału Grafiki Muzeum Historii

Katowic, poświęconej życiu i twórczości **Pawła Stellera** – dwudziestowiecznego artysty zwanego śląskim Dürerem, pt. **Od Beskidów po Bałtyk... – krajobraz Polskich miast i wsi uchwycony w drzeworytach i akwarelach Pawła Stellera**.

Na ekspozycji obejrzyć można grafiki i akwarele przedstawiające krajobrazy od beskidzkich wiosek, starych, drewnianych kościołów, źródeł Wisły, górskich potoków, przez miejskie przestrzenie Katowic, Opola czy Cieszyńska, po nadmorskie widoki dawnego Sopotu czy Chłapowa oraz ludzi napotkanych i portretowanych w różnych miejscach.

Miejsce: Oddział Grafiki Muzeum Historii Katowic im. Pawła Stellera przy ul. Kościuszki 47/5 (mieszkanie na pierwszym piętrze kamienicy z wejściem od ulicy Rymera).

- w godz. **12.00-15.00** zapraszamy do udziału w warsztatach graficznych w Oddziale Grafiki pt. **Krajobraz wewnętrzny – krajobraz zewnętrzny**. Uczestnicy zainspirowani twórczością **Pawła Stellera**, będą mogli wykonać własne grafiki przedstawiające pejzażową interpretację zadanego tematu.

Na wszystkie wydarzenia wstęp wolny. Serdecznie zapraszamy!

MUZEUM HISTORII KATOWIC

Organizator:
Muzeum Historii Katowic

40-025 Katowice, ul. Ks. J. Szafranka 9

tel. 32 256 18 10

e-mail: przewodnik@mhk.katowice.pl, www.mhk.katowice.pl

Krajobraz rolniczy, krajobraz miejski – w tych sceneriach będziemy się poruszać w trakcie Europejskich Dni Dziedzictwa w Muzeum Śląskim. Przemiany w krajobrazie zainicjowane już przez pierwszych rolników przybliży wystawa **Zaczęło się od ziarna... Historia roślin uprawnych**, a industrialny pejzaż współczesny będzie można obejrzeć z wieży widokowej. Zwiedzaniu będą towarzyszyły liczne atrakcje dla poszukiwaczy wiedzy i rodzin z dziećmi.

Sobota 9 września

W sobotę **9 września** zapraszamy do Muzeum Śląskiego w Katowicach.

W programie:

- godz. **15.00-16.00** warsztaty z cyklu Muzeum dla Malucha pt. **Do czego służą rośliny?** Warsztaty rodzinne dla dzieci w wieku 4-6 lat z opiekunami, które poprowadzi **Beata Grochowska**,
- godz. **17.00** wykład pt. **Znani i zapomniani/ Wielbicieli krajobrazu: Jan Stanisławski i Ferdynand Ruszczyk**.

Prelekcja stanowi prezentację twórczości dwóch artystów, którzy podejmowali tematykę pejzażu. **Jan Stanisławski** uważany jest za twórcę całej szkoły pejzażowej, a jego działalność pokazuje, że wielkie malarstwo wcale nie musi mieć wielkiego formatu. W malarstwie **Ferdynanda Ruszczyka** krajobraz także był najważniejszym motywem. Artysta zasłynął umiejętnością budowania nastroju w pejzażu. Prowadzenie: **Agata Stronciwilk**.

Dodatkową atrakcją stanowi podziwianie z przewodnikiem panoramy Katowic z wieży wyciągowej szybu **Warszawa II** dawnej kopni Katowice. Będzie można dowiedzieć się, czym

są i kiedy powstały charakterystyczne punkty krajobrazu miasta.

- godz. **10.00-12.00 i 16.00-17.00** – wjazdy na wieżę widokową co 20 minut

Wieża wyciągowa szybu Warszawa II jest pozostałością po jednym z szybów kopalni **Katowice** – powstała w latach 20. XX wieku. Jej pełna wysokość to 47,28 m. Obecnie przystosowana do funkcji wieży widokowej, pozwala na podziwianie z wysokości ponad 40 metrów panoramy miasta z takimi punktami jak katedra, zabytkowe kościoły, gmach Sejmu Śląskiego.

Na wieży widokowej jednorazowo może przebywać 10 osób. Czas pobytu na wieży – 20 minut. W razie niesprzyjających warunków pogodowych wieża będzie nieczynna.

Niedziela 10 września

- o godz. **15.00 i 17.00** zapraszamy do Muzeum Śląskiego w Katowicach na oprowadzanie kuratorskie po wystawie **Zaczęło się od ziarna... Historia roślin uprawnych**, które poprowadzi **Agata Sady**,
- godz. **15.30** spacer i warsztaty pt. **Na zielonym szlaku**.

Oprowadzanie „zielonym szlakiem” po terenie Muzeum Śląskiego i parku Bogucickim zakończone na wystawie **Zaczęło się od ziarna... Historia roślin uprawnych**. Jakie rośliny spotykamy w mieście? Jak odróżnić od siebie gatunki drzew? Tego między innymi będzie się można dowiedzieć w trakcie aktywnego poznawania miejskiej zieleni. Spacer i warsztaty dla rodzin z dziećmi w wieku 7-12 lat. Prowadzenie: **Łukasz Fuglewicz**, geograf, przyrodnik, przewodnik terenowy, edukator.

Dodatkowo **9-10 września** będzie

weekendem otwarcia nowej wystawy. Bohaterami ekspozycji będą rośliny uprawne i użytkowe, które nie tylko zapewniały pokarm całemu narodowi, ale również stawały się pośrednio lub bezpośrednio sprawcami wielkich przemian na świecie.

Ważnym elementem ekspozycji będą oryginalne, odnalezione w trakcie prowadzonych badań wykopaliskowych pozostałości roślin uprawnych, w tym jedne z najstarszych

w Polsce, znalezione na terenie Śląska depozyty zbożowe. Uzupełnienie ekspozycji i narracji stanowić będą zabytki i artefakty nawiązujące do poszczególnych „historii roślinnych”.

Liczba miejsc na warsztaty, spacer oraz wjazd na wieżę ograniczona, możliwość wcześniejszego zakupu biletów przez system rezerwacji na <http://bilety.muzeumslaskie.pl>

Na wszystkie wydarzenia obowiązuje bilet wstępu 1 zł/os. Serdecznie zapraszamy!

Muzeum
Śląskie

Organizator:

Muzeum Śląskie w Katowicach

40-205 Katowice, ul. T. Dobrowolskiego 1, tel. 32 7799300
e-mail: edukacja@muzeumslaskie.pl, www.muzeumslaskie.pl

9-10 i 16-17.09.2017

W weekend **9-10** oraz **16-17 września** w godz. **12.00-20.00** zapraszamy do malowniczego zespołu pałacowo-parkowego w Koszęcinie na wystawę pt. **Słoneczna Republika – spełnione marzenie Stanisława Hadyny**. Zwiedzający będą mogli zapoznać się z bogatym zasobem kostiumów scenicznych z zasobów kostiumni **Zespołu Śląsk**, plakatów i fotografii zespołowych, a także uczestniczyć w projekcji filmów w kaplicy pałacowej. Dodatkowo istnieje możliwość zwiedzania wieży oraz tarasu widokowego.

Pałac w Koszęcinie posiada bogatą historię, pierwszą siedzibę właścicieli stanowił drewniany zamek, który spłonął na początku XVII wieku. Na przestrzeni wielu lat koszęciński majątek przechodził z rąk do rąk. W 1609 roku **Andrzej Kochcicki** rozpoczął budowę murowanej kaplicy i pałacu, którą zakończył **Filip von Rauten**. Od wiosny 1805 do stycznia 1945 roku posiadłość była własnością książęcego rodu **Hohenlohe-Ingelfingen**. **Adolf Karol Ludwik Filip von Hohenlohe-Ingelfingen** rozpoczął w 1829 roku przebudowę pałacu w stylu neoklasycystycznym. W takim kształcie zachował się on do dziś. Z okresu tego ocalały malowidła ściennie i niektóre elementy wystroju sal oraz epitafia nagrobne mieszczące się w kaplicy

zamkowej. Zespół położony jest w malowniczym parku założonym w połowie XIX wieku, który w okresie swej świetności zaprojektowano w stylu angielskim. W jego zachodniej części znajduje się niewielki staw, wokół którego rosną lipy drobnolistne, kasztanowce, klony, buki zwyczajne, jawory, jesiony wyniosłe oraz dęby szypułkowe.

Od 1953 roku pałac jest siedzibą **Zespołu Pieśni i Tańca „Śląsk” im. Stanisława Hadyny**. Tutaj toczy się całe życie Zespołu, w pałacowych salach odbywają się zajęcia artystyczne, koncerty kameralne i imprezy okolicznościowe, a w zabytkowych wnętrzach mieszczą się biura Instytucji.

Wstęp wolny. Serdecznie zapraszamy!

Organizator:

Zespół Pieśni i Tańca Śląsk im. Stanisława Hadyny
42-286 Koszęcin, ul. Zamkowa 3, tel. 34 3106403
e-mail: centrum.edukacji@zespolslask.pl
www.zespolslask.pl

10.09.2017

W niedzielę **10 września** zapraszamy na rajd rowerowy o długości ok. 25 km. Zbiórka o godz. **9.30** przed siedzibą Klubu PTTK „M-2” w Myszkowie przy ul. Sikorskiego 55b. Grupę poprowadzi przewodnik turystyki kolarskiej dr **Marian Kotarski**.

Trasa wycieczki rowerowej:

Myszków (współczesne osiedle mieszkaniowe na Wierchowinie) – zielonym szlakiem rowerowym, leśną dróżką przez **Olesiów** skrajem Parku Krajobrazowego „Orlich Gniazd” – **Żarki** (Stary Rynek, przedwojenna i współczesna zabudowa miejska, zabytkowy zespół stodoł na

obrzeżach miasta) – **Leśniów** (zespół parkowo-klasztorny) – **Góra Piwnica** (panorama Myszkowa widziana z kuesty jurajskiej) – **Jaworznik** – **Kotowice** – **Góra Włodowska** (wiadukt Centralnej Magistrali Kolejowej) – **Myszków Pohulanka** (dzielnica postindustrialna) – **Stary Myszków**.

Uczestnicy wycieczki otrzymają odbitkę okolicznościowej pieczątki, możliwe będzie obejrzenie **Kąca Pamiątek Turystycznych Klubu PTTK „M-2”**.

Wstęp wolny.

Serdecznie zapraszamy!

Organizator:
Klub Osiedlowy PTTK „M-2” przy Myszkowskiej Spółdzielni Mieszkaniowej
42-300 Myszków, skrytka pocztowa 25, ul. Sikorskiego 55 B
tel. Prezesa Klubu 600384987
e-mail: kotarski@poczta.onet.eu, www.m2.myszkow.pttk.pl

16.09.2017

W ramach 25. edycji Europejskich Dni Dziedzictwa 2017 właściciel zamku Olsztyn, **Spółka do Zagospodarowania Wspólnoty Gruntowej Wsi Olsztyn**, proponuje bezpłatne zwiedzanie historycznej ruiny z przewodnikiem w dniu **16 września**, w godzinach **9.00-11.00**.

Zamek Olsztyn należał do najstarszych mурowanych założeń obronnych na ziemiach polskich. Początki obiektu sięgają drugiej połowy XIII, a największy rozkwit warownia przeżywała w XVI wieku. W kolejnych stuleciach podupadała, a od XVIII wieku pozostaje w stanie ruiny, uznawanej za jedną z najpiękniejszych historycznych ruin w Polsce. Wielka wartość zamczyska i najbliższego otoczenia kryje się w ich autentyczności, wizerunku, który w ciągu niemal trzech wieków ulegał jedynie niewielkim zmianom, przez co przechowały one nie naruszony obraz obiektu w stanie upadku, ale z licznymi relikami wcześniejszej świetności i wielkiej rangi, widocznej w imponującej skali poszczególnych fragmentów oraz wielkiej powierzchni zamczyska, porównywalnej z Wawelem i Ogrodzieńcem. Przez swoje zespolenie z otaczającym krajobrazem i potęgę istniejących murów, wyniesionych wysoko ponad rozłożone u stóp wzgórza dawne miasteczko,

zamczysko pobudza wyobraźnię historyczną i mimo upływu lat zachowuje klimat minionych wieków. Obiekt jest jednym z najbardziej rozpoznawalnych symboli Wyżyny Krakowsko-Częstochowskiej, jest też miejscem organizowania licznych imprez i wydarzeń (np. turniejów rycerskich), które kształtują wyobrażenia o średniowieczu na równi z nauką szkolną, skłania też do poszerzania wiedzy o samym zamku, jak i o czasach, w których funkcjonował.

Unikatowość krajobrazu Góry Zamkowej doceniane są w sferze działań artystycznych, zwłaszcza przez twórców filmowych. Impionująca sceneria wzgórza i historycznej ruiny współtworzyła klimat filmów tak wybitnych, jak **Rękopis znaleziony w Saragossie** Wojciecha J. Hasa (1964), **Demony wojny według Goi** Władysława Pasikowskiego (1998) czy **Młyn i krzyż** Lecha Majewskiego (2011). Autentyzm i piękno historycznej ruiny zamku Olsztyn to podstawowe cechy, które pozwoliły na podjęcie starań o wpisanie obiektu na prestiżową listę Pomników Historii.

dr Czesław Hadamik
Wstęp wolny. Przewodnik po zamku **Joanna Szydłowska** (firma ASMAT) tel. 784628845.
Serdecznie zapraszamy!

Organizatorzy:
Spółka do Zagospodarowania Wspólnoty Gruntowej wsi Olsztyn

email: zamekolsztyn@o2.pl
www.zamekolsztyn.pl

9.09.2017

W ramach tegorocznych EDD zapraszamy do pełnej niespodzianek jurajskiej gminy Olsztyn: krainy białych skał i zielnych wzgórz, wyjątkowych zabytków, tajemniczych jaskiń, widokowych drózek...

W sobotę **9 września** odbędzie się widokowy rajd **Drózkami św. Idziego**. Rajd połączony będzie ze zwiedzaniem zabytkowego spichlerza, który jest przykładem staropolskiej, drewnianej architektury ludowej. O obiekcie – który w 2008 r. został laureatem w konkursie Generalnego Konserwatora Zabytków „Zabytek Zadbany” – opowiedzą właściciele.

W programie także zwiedzanie **Góry Biakło, Rezerwatu Sokole Góry**, miejsc związanych ze św. Idzmem oraz zabytkowego, drewnianego kościołka z 1789 r., jednego z najciekawszych

obiektów **Szlaku Architektury Drewnianej**.

Na zakończenie ośmiokilometrowego spaceru uczestnicy będą częstowani pieczonkami – tradycyjnym specjałem naszego regionu.

Zapraszamy! Wstęp wolny!
Zbiórka o godz. **9.00** przy Spichlerzu w Olsztynie, ul. Kazimierza Wielkiego 2.

16-17.09.2017

W sobotę **16** i niedzielę **17 września** w godz. **10.00-18.00** otwarty będzie dla turystów gród na **Górze Birów w Podzamczu** w gminie Ogrodzieniec.

Zrekonstruowany Gród Królewski na Górze Birów to prawdziwa gratka dla miłośników

historii i poszukiwaczy śladów przeszłości. W masywie ostańca, na którym usytuowano drewniane grodzisko, znajdują się liczne jaskinie, dawniej zamieszkiwane przez naszych przodków.

Przeprowadzone badania archeologiczne potwierdziły fakt bytności ludzi w tym miejscu już 30 tys. lat temu. Ostatni okres osadnictwa na terenie Birowa przypada na czasy wczesnośredniowieczne i średniowieczne. Powstała tu wtedy osada słowiańska wraz z położonym u podnóża góry cmentarzyskiem kurhanowym. Obecnie w zrekonstruowanym, stylizowanym na średniowieczną osadę Grodzie, turyści mogą zobaczyć wystawy tematyczne zgromadzone w chacie właściciela osady i wieży wojowników, w której znajdują się także znalezione podczas prowadzonych badań artefakty. Wstęp wolny. Serdecznie zapraszamy!

Organizatorzy:

Gminny Ośrodek Kultury w Olsztynie
42-256 Olsztyn, pl. Mar. J. Piłsudskiego 15, tel. 34 3285313
e-mail: gok@olsztyn-jurajski.pl, www.olsztyn-jurajski.pl
Zespół Szkół w Zrębicach
42-256 Olsztyn, Zrębice Pierwsze, ul. Główna 143
tel. 34 3286233

GINNY
OŚRODEK
KULTURY
W OLSZTYNIE

Olsztyn
Miasto Jury

Zamek Sp. z o.o.

Organizatorzy:
ZAMEK Sp. z o.o.

42-440 Ogrodzieniec, ul. Kościuszki 66
tel. 32 6732220, 32 6732991

e-mail: biuro@zamek-ogrodzieniec.pl, www.zamek-ogrodzieniec.pl

9.09.2017

W sobotę **9 września** zapraszamy do **Skansenu – Zagrody Wsi Pszczyńskiej**, w którym w ramach tegorocznej edycji EDD na uczestników czekają liczne atrakcje, w tym pokazy kowalstwa artystycznego w XIX-wiecznej kuźni, pokaz działania repliki młyna wodnego, wystawy rękodzieła artystycznego oraz warsztaty pszczelarskie, połączone z możliwością kupienia wyrobów artystycznych oraz produktów pszczelich. W programie:

- **13.00-16.00** – pokazy kowalstwa artystycznego

- **13.00, 14.00 i 15.00** – zwiedzanie skansenu z przewodnikiem połączone z pokazem działania młyna wodnego

- **13.00-17.00** – warsztaty pszczelarskie

- **13.00-17.00** – wystawa rękodzieła artystycznego

Po skansenie będą oprowadzać licencjonowani przewodnicy, najlepiej znający dziedzictwo Ziemi Pszczyńskiej.

Wstęp wolny.

Serdecznie zapraszamy!

Organizator:
Agencja Rozwoju i Promocji Ziemi Pszczyńskiej sp. z o.o.
 43-200 Pszczyna, ul. 3 Maja 9, tel. 32 2103565
Skansen – Zagroda Wsi Pszczyńskiej
 43-200 Pszczyna, ul. Parkowa 20 a, tel. 32 2105777
 e-mail: skansen.pszczyna@gmail.com
 www.skansen.pszczyna.pl

9-10 i 16-17.09.2017

Wyspaceruj dzieło sztuki to propozycja rodzinnych spotkań edukacyjno-aktywizujących, które odbywać się będą w Muzeum Zamkowym w Pszczynie w ramach tegorocznych Europejskich Dni Dziedzictwa.

Na zajęcia zapraszamy wszystkich zainteresowanych malarstwem pejzażowym znajdującym się w zbiorach Muzeum Zamkowego w Pszczynie w sobotę **9 i 16 września** o godz.

11.00 oraz niedzielę **10 i 17 września** o godz. **14.00**.

Szczegóły i zapisy: Dział Edukacji Muzeum Zamkowego w Pszczynie, tel. 32 4493570 w. 35; e-mail: edukacja@zamek-pszczyna.pl.

Na wydarzenie obowiązuje bilet wstępu za symboliczne 1 zł/os.

Serdecznie zapraszamy!

Organizator:

Muzeum Zamkowe w Pszczynie

43-200 Pszczyna, ul. Brama Wybrańców 1, tel. 32 4493570

e-mail: edukacja@zamek-pszczyna.pl

www.zamek-pszczyna.pl

16.09.2017

W sobotę **16 września** o godz. **16.00** zapraszamy na wykład w plenerze i zwiedzanie rezerwatu przyrody **Łęczczok**. Położony w dolinie Odry, na zachód od wsi **Babice**, za torami linii kolejowej Kędzierzyn-Racibórz rezerwat, został utworzony w 1957 roku w celu ochrony wielogatunkowego lasu łęgowego i pocysterskich stawów rybnych. Zajmuje powierzchnię 408 ha i należy do największych w Polsce. Na terenie Łęczczoka znajduje się też

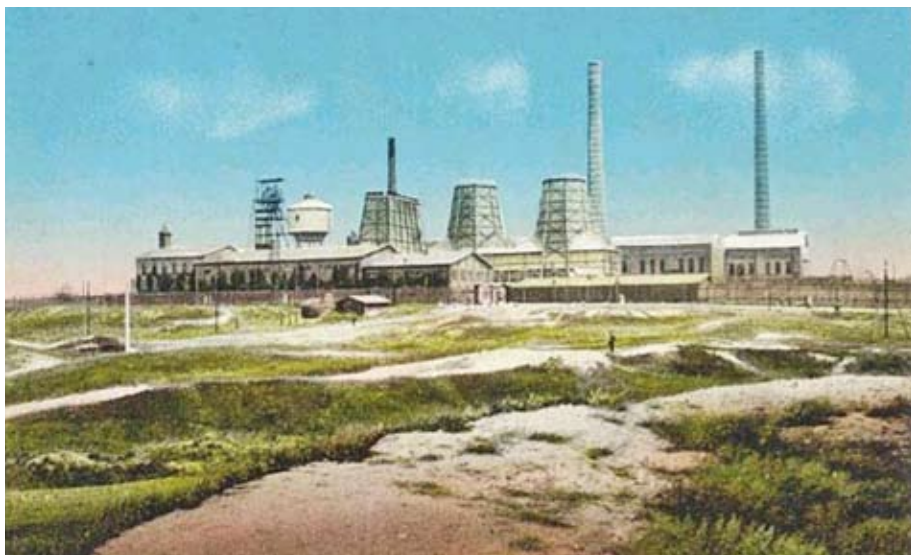
jeden z obiektów zabytkowych gminy. Jest nim dworek myśliwski, usytuowany pomiędzy stawami **Ligońskie i Brzeziniak**, w południowej części rezerwatu, zbudowany przez właściciela dóbr Babice ok. 1783 roku. Wykład poprowadzi **Elżbieta Skrzymowska** – pracownik naukowy Arboretum Bramy Morawskiej.

Zbiórka uczestników o godz. 15.30 Dworzec PKP Racibórz.

Wstęp wolny. Serdecznie zapraszamy!

Organizator:
Miejska i Powiatowa Biblioteka Publiczna im. Ryszarda Kincła w Raciborzu
47-400 Racibórz, ul. Jana Kasprzowicza 12, tel. 32 4153724
e-mail: biblrac@poczta.onet.pl, www.bibrac.pl

9-10 i 16.09.2017

Sobota 9 września

- o godz. **11.00** zapraszamy na grę miejską pt. **Duch miejsca**.

W ramach Europejskich Dni Dziedzictwa Stowarzyszenie Genius Loci zaprasza na grę miejską po Kochłowicach, dzielnicy Rudy Śląskiej. Poprzez dobrą zabawę, w gronie rodziny, przyjaciół i znajomych, będziecie Państwo mieli okazję zapoznać się z historią Kochłowic. Szczegółowe informacje o grze miejskiej oraz zapisy na stronie www.geniusloci.com.pl oraz facebook.com/geniusloci.duchmiejsca

Niedziela 10 września

- o godz. **17.00** zapraszamy na prelekcję pt. **Obiekty warowne w malarstwie pejzażowym. Grodzisko w Kochłowicach w krajobrazie na wybranych przykładach**.

Podczas prelekcji w plenerze **Grzegorz Nawrat** wprowadzi gości w temat malarstwa pejzażowego i opowie o tym, jak ten typ malarstwa rozwijał się przez stulecia. Na przykładzie grodziska w Kochłowicach, jego historii i legend z nim związanych pokaże, jak obiekty

warowne i topografia terenu były wykorzystywane przez artystów. Miejsce zbiórki: Średniowieczny gródek w Kochłowicach.

Sobota 16 września

- w godz. **10.00-12.00** serdecznie zapraszamy na spacer historyczny pt. **Zapomniane dziedzictwo przemysłowe w krajobrazie Wirku**.

Do początku XIX w. obszar dzisiejszego Wirku był porośnięty lasem. Powstanie huty żelaza **Antonina** i kopalni węgla kamiennego **Gottes-segen** dało początek niewielkiej osadzie robotniczej, która szybko przerodziła się w prężną i ludną gminę. Uczestnicy spaceru poszukają korzeni Wirku, odwiedzając miejsca, w których przed laty wyrosły piece hutnicze i kopalniane szyby. Orowadzanie: **Przemysław Noparlik** z uczniami SP nr 8, miejsce zbiórki: przed wejściem do kościoła pw. św. Wawrzyńca. Partnerem wycieczki jest Szkoła Podstawowa nr 8 w Rudzie Śląskiej. Na wszystkie wydarzenia wstęp wolny. Serdecznie zapraszamy!

16.09.2017

Wszystkich chętnych do poznania **Krajobrazu dziedzictwa – dziedzictwa krajobrazu Rudy Śląskiej** zapraszamy **16 września** w godzinach **9.00-14.00** na wycieczkę pieszo-autokarową **Rudzkie krajobrazy**.

Podróżując (i spacerując) po wybranych dzielnicach miasta uczestnicy wycieczki, dzięki pochodzącym ze zbiorów Muzeum pocztówkom i mapom, będą mogli „w terenie” przekonać się o skali przeobrażeń jakie zaszły w Rudzie Śląskiej w czasie 150 lat intensywnego rozwoju.

Wycieczka rozpocznie się w Muzeum Miejskim im. Maksymiliana Chroboka (Ruda Śl., ul. Wolności 26), a zakończy się rzutem oka na Rudę Śląską... spoza Rudy Śląskiej.

Liczba miejsc ograniczona. Bezpłatne zaproszenia można odbierać w siedzibie Muzeum, rezerwacje pod numerem tel. 32 248 4457 oraz za pośrednictwem poczty email info@muzeum.rsl.pl.

Wstęp wolny.
Serdecznie zapraszamy!

Organizator:
Stowarzyszenie Genius Loci – Duch Miejsca
41-707 Ruda Śląska, ul. Oddziałów Młodzieży Powstańczej 5
tel. 663241522
e-mail: genius.loci@op.pl, www.geniusloci.com.pl

Organizator:
Muzeum Miejskie im. Maksymiliana Chroboka w Rudzie Śląskiej
41-700 Ruda Śląska, ul. Wolności 26
tel. 32 2435040, tel./fax 32 2484457
e-mail: info@muzeum.rsl.pl, www.muzeum.rsl.pl

W sobotę **9 września** o godz. **16.00** zapraszamy do Galerii Działu Kultury Dawnej na wystawę fotografii **Tadeusza Stychno** pt. **Spojrzenia obiektywem**. Autor prac rozpoczął swoją przygodę z fotografią w roku 1977, to jego życiowa pasja. Fotografuje głównie pejzaże, przyrodę, architekturę oraz wszelkie detale. Inspiracją do niektórych zdjęć był trzydziestosiedmioletni staż pracy w hutnictwie (pejzaż przemysłowy).

Ponadto w Dziale Kultury Dawnej, ul. Rynek 9 można zwiedzać ekspozycje stałe i czasowe:

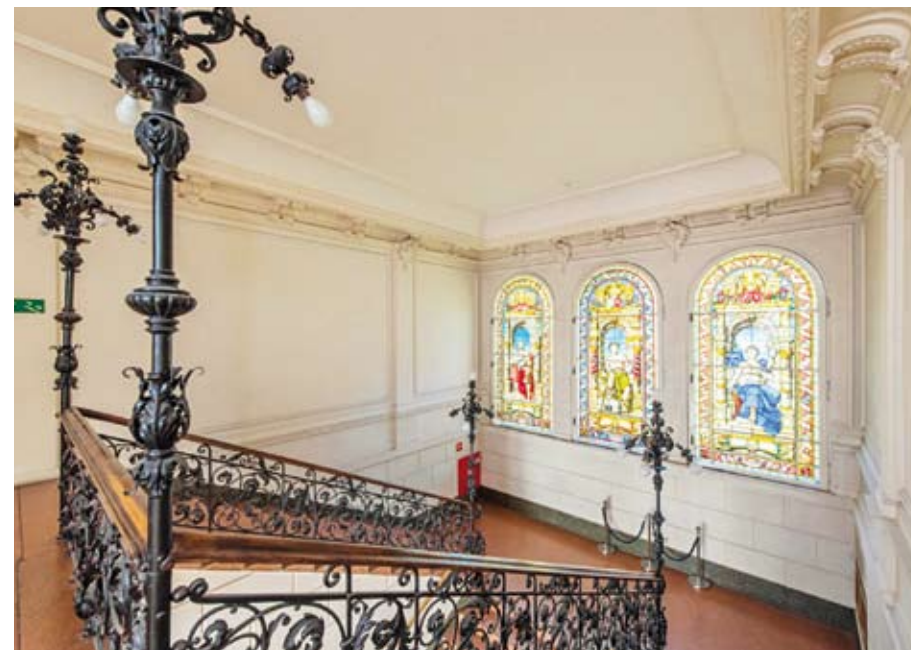
- **Sławkowskie górnictwo, rzemiosło i handel** - prezentując: narzędzia, lampy górnicze z XIX i I poł. XX w., rudy ołowiu i srebra, wagi kupieckie, skrzynie i dokumenty cechowe z XIX w. i pocz. XX w., rzeźby świętych z II poł. XVII w. i z XIX w., plany przebudowy ratusza z 1905 r., plan miasta z 1823 r., dokumentację fotograficzną zabudowy Sławkowa
- **W lamusie Zygmunta Glogera** - wystawa etnograficzna prezentująca przedmioty

codziennego użytku z XVIII, XIX i pocz. XX w. Są tu: narzędzia rolnicze, skrzynie wianowe, naczynia gliniane, stare zegary, żelazka.

- **Początki Sławkowa w świetle wykopalisk archeologicznych** - prezentując dorobek badań archeologicznych prowadzonych w latach 1983-98, które doprowadziły do odkrycia ruin jednego z najstarszych i największych zamków w Polsce południowej - zamku obronnego biskupów krakowskich, datowanego na lata 80. XIII w.
 - **Fragment historii Żydów Sławkowa** - tu znajdują się: księgi w języku hebrajskim z XIX w. pochodzące z dawnej z synagogi, dokumenty Gminy Wyznaniowej Żydowskiej Sławkowa, a także fotografie cmentarza założonego w 1907 r.
 - **Republika Sławkowska 1905** - wystawa prezentuje akt proklamacji Republiki Sławkowskiej z 12.11.1905 r., fotografie sygnatariuszy uchwały Zgromadzenia Gminnego oraz fotografie Sławkowa z 1905 r.
 - **Przez Sławków do niepodległej Polski** - tu zaprezentowano fotografie ukazujące działalność Departamentu Wojskowego Naczelnego Komitetu Narodowego w Sławkowie w okresie 7 I - 21 II 1915 r.
 - **Sławków w latach okupacji hitlerowskiej 1939-45** - prezentując pamiątki, dokumenty i fotografie mieszkańców Sławkowa z okresu II wojny światowej.
- Wstęp wolny. Serdecznie zapraszamy!

16.09.2017

W dniu **16 września** zapraszamy do mieszczącego się w Pałacu Schoena Muzeum w Sosnowcu przy ul. Chemicznej 12, na obchody tegorocznej edycji EDD, których rozpoczęcie planowane jest na godz. **12.00**.

- Program wydarzenia obejmuje:
- grę terenową **W poszukiwaniu tulipanowca**, poprzedzoną oprowadzeniem po zespole pałacowo-parkowym Schoena, które o godz. **12.00** poprowadzi **Joanna Kunysz**,
 - rodzinne warsztaty o godz. **13.00** pt. **Krajobraz z przędzy**, prowadzone przez **Joannę Krzysztofik**,
 - wykład **Katarzyny Soboty-Liwoch** o godz. **14.30** pt. **Kiedy nauka łączy się z marzeniami, a marzenia stają się rzeczywistością - czyli o tym, co wiemy o archeologii Sosnowca po 5 latach badań**.

Wstęp wolny.
Serdecznie zapraszamy!

Organizator:
Pałac Schoena Muzeum w Sosnowcu
41-205 Sosnowiec, ul. Chemiczna 12
tel. 32 3634510
e-mail: muzeum@muzeum.org.pl, www.muzeum.org.pl

9-10.09.2017

Sobota 9 września

O godz. **10.00** serdecznie zapraszamy na konferencję popularno-naukową pt. **Na drewnie pisane...** W programie:

- Krajobraz ziemi starowiejskiej w średniowieczu – prof. **Antoni Barciak**, Uniwersytet Śląski,
- Symbole ikonograficzne świętych na obrazach w XVI w. starowiejskim drewnianym kościele – ks. dr **Szymon Tracz**, Uniwersytet Jana Pawła II w Krakowie, dyrektor Muzeum Diecezjalnego,

- Sztuka konserwacji drewnianego, średniowiecznego tabernakulum ze starowiejskiego kościoła – mgr **Jan Gałuszek**, artysta malarz, konserwator dzieł sztuki, muzealnik.

W trakcie przerwy planowanej ok. godz. **11.30** na uczestników konferencji czeka poczęstunek.

Od godz. **9.00** istnieje dodatkowo możliwość zwiedzania zabytkowego, bogato wyposażonego, drewnianego kościoła par. pw. **Podwyższenia Krzyża Świętego**, parafialnego Muzeum Sztuki Sakralnej i nie tylko „Sacrum – Profanum” oraz muzeum etnograficznego z bogatymi zbiorami dawnej sztuki użytkowej – Izba Regionalna „Stara Szkoła”.

Niedziela 10 września

O godz. **10.00** zapraszamy na **Gminne Dożynki**, których tradycyjny korowód prowadzony przez starostów wyruszy z rynku w Wilamowicach do Starej Wsi. Pozostałe korowody z pobliskich wsi z wieńcami dożynkowymi spotkają się na boisku sportowym obok zabytkowego kościoła. O godz. **12.00** odbędzie się dożynkowa dziękczynna Msza Święta.

W programie liczne atrakcje m.in. konkurs

wieńcy dożynkowych, występy zespołów regionalnych z terenu gminy, w tym **Zespołu Pieśni i Tańca TRADYCYJA** ze starej Wsi, który

zaprezentuje program pt. **Pieśni i Tańce Śląskie** oraz koncert orkiestr dętych z terenu gminy planowane od godz. **13.00** tj. po zakończeniu mszy.

Dodatkowo na terenie boiska będzie możliwość zwiedzania wystawy rolniczej, degustacji potraw regionalnych przygotowanych przez Koła Gospodyń Wiejskich oraz wystaw Gminnego Koła Artystów. W godz. **14.00-17.00** dla zwiedzających swoje progi otworzą parafialne muzea oraz kościoły.

Planowane zakończenie imprezy o godz. **22.00**.

Na wszystkie wydarzenia wstęp wolny. Serdecznie zapraszamy!

Organizator:

Parafia Rzymsko-Katolicka

pw. Podwyższenia Krzyża Świętego w Starej Wsi

43-330 Wilamowice, ul. Ks. Wojtyłki 3 Stara Wieś, tel. 33 8457204

e-mail: bielskozywiec@vp.pl, www.parafiiawstarejwsi.pl

9-10.09.2017

W sobotę i niedzielę **9 i 10 września**, w drugi weekend miesiąca zapraszamy do odwiedzenia parku w Świerkłańcu, gdzie, w ramach obchodów tegorocznej edycji EDD Regionalny Instytut Kultury proponuje pełną atrakcyjną zabawę przy poznawaniu tajemnic świerkłańskiej kompozycji krajobrazowej.

Każdego z dwóch dni, o godz. **10.00** zapraszamy do udziału w 2-3 godzinnym spacerze po parku, podczas którego będzie można poznać techniki kształtowania krajobrazu i pochylić się nad otaczającą przyrodą. Przewodnikami będą pracownicy **Regionalnego Instytutu Kultury i Centrum Dziedzictwa Przyrody Górnego Śląska**.

Osobom, którym nie straszne są dłuższe wędrówki, proponujemy ok. 10 kilometrową grę terenową po świerkłańskiej kompozycji krajobrazowej. Na uczestników, którzy według przygotowanej mapki pokonają trasę i zaliczą

punkty kontrolne, na mecie będą czekać niewielkie upominki.

Zainteresowanych architekturą i sztuką zapraszamy do odwiedzenia pałacu kawalera, tarasów pałacowych i kościoła, po których oprowadzą pracownicy instytutu.

Natomiast pracownicy centrum przyrody, podczas krótkich warsztatów przyrodniczych, chętnie opowiedzą o przyrodzie parku.

Osobom zainteresowanym kulturą ludową proponujemy udział w warsztatach wiązania chusty stroju śląskiego.

Wszystkich odwiedzających park, bez względu na wiek zapraszamy też do udziału w zabawach plastycznych.

Szczegóły wydarzeń na stronach internetowych organizatorów oraz FB.

Wstęp wolny. Serdecznie zapraszamy!

Organizator:
Regionalny Instytut Kultury w Katowicach
40-057 Katowice, ul. PCK 19, tel. 32 2517563
e-mail: sekretariat@rik.katowice.pl
www.scdk.pl, www.rok.katowice.pl
www.facebook.com/SCDK.Katowice/

Partnerzy:
Urząd Gminy Świerklaniec
Nadleśnictwo Świerklaniec
Centrum Dziedzictwa
Przyrody Górnego Śląska
Urząd Miasta Piekary Śląskie

9-10.09.2017

W weekend **9 i 10 września** w ramach tegorocznej edycji EDD zapraszamy do Muzeum Powstań Śląskich w Świętochłowicach.

Sobota 9 września

- godz. **12.00-15.00** **Śląskie gry i zabawy** – pokazy gier i zabaw śląskich podwórek w dawnych latach (klopsztanga, stolik ze szkatem, klipa, sznur, guma, guguły, warsztaty robienia i strzelania ze szłojdrow, podwórkowy teatrzyk itd.) oraz opowieści seniorów o krajobrazie i klimacie starych śląskich placów. Uczestnicy będą mogli wziąć aktywny udział we wszystkich grach i zabawach.
- godz. **15.00** Projekcja filmu **Grzeszny żywot Franciszka Buły** Janusza Kidawy, który obrazuje podwórkowy krajobraz śląskiego osiedla górniczego, przedstawiając codzienne życie i tradycje mieszkańców śląskich miast. Dynamiczna, pełna dosadnego humoru komedia utrzymana jest w obyczajowości śląskiej, która bezpowrotnie odeszła do historii.

- godz. **17.00** Koncert zespołu **Trio Con Brio** Zygmunta Zgraji, twórcy muzyki do filmu „Grzeszny żywot Franciszka Buły”.
- godz. **12.00-18.00** wystawy czasowe: **Śląski plac wczoraj i dziś, Fotografie rekonstrukcji historycznych Powstań Śląskich** oraz **Kostiumy Zespołu Pieśni i Tańca „Śląsk”**.

Niedziela 10 września

- w godz. **15.00-17.00** **Śląskie gry i zabawy** – pokazy gier i zabaw śląskich podwórek w dawnych latach (klopsztanga, stolik ze szkatem, klipa, sznur, guma, guguły, warsztaty robienia i strzelania ze szłojdrow, podwórkowy teatrzyk itd.) oraz opowieści seniorów o krajobrazie i klimacie starych śląskich placów. Uczestnicy będą mogli wziąć aktywny udział we wszystkich grach i zabawach.
- Podczas EDD będzie można zwiedzać stałą ekspozycję Muzeum Powstań Śląskich. Na wszystkie wydarzenia wstęp wolny. Serdecznie zapraszamy!

Muzeum
Powstań
Śląskich
ŚWIĘTOCHŁOWICE

Organizator:
Muzeum Powstań Śląskich
41-600 Świętochłowice, ul. Wiktora Polaka 1, tel. 32 2452388
e-mail: biuro@mpsl.pl, www.muzeumpowstanslaskich.pl

9-10.09.2017

W dniach **9-10 września**, w godz. od **11.00** do **17.00** zapraszamy do zwiedzania **Centrum Ekspozycji Historycznych Zamek w Toszku**. Dodatkowo w trakcie EDD będzie można zobaczyć najlepsze prace Wojewódzkiego Konkursu **Ratowanie Zabytków Naszej Małej Ojczyzny**.

Jest to jeden z nielicznie zachowanych we wschodniej części historycznego Górnego Śląska przykładów rezydencji z ocalałymi i wyeksponowanymi relikami średniowiecznego założenia obronnego. Zespół zamkowy usytuowany jest na kulminacji wzgórza położonego na zachód od historycznego miasta, z którym skomunikowany jest poprzez most nad suchą fosą. Datowany na przełom XIV i XV w. zamek wzniesiony został w miejscu drewniano-ziemnej osady obronnej z IX w., przekształconej w XII w. w gród kasztelański. Budowę muranego zamku zainicjowali książęta raciborsko-opolscy i bytomsko-kozielscy, ówcześni

właściciele Toszka. Na przestrzeni wieków zespół zamkowy kilkakrotnie zmieniał właścicieli oraz ulegał licznym przebudowom, m.in. w związku ze zniszczeniami powstałymi na skutek najazdu husytów w 1429 r. oraz pożaru z 2 połowy XVI wieku. Na początku XIX w. założenie uległo zniszczeniu wskutek kolejnego pożaru i od tego momentu popadać zaczęło w ruinę. Obecny charakter zespołu stanowi konsekwencję prowadzonych w latach 1957-1963 prac, polegających na częściowej rekonstrukcji założenia pod kątem adaptacji w instytucję kultury. Centrum Ekspozycji Historycznych powstało w ramach przeprowadzonej w ostatnich latach rewitalizacji. Projekt był współfinansowany przez Unię Europejską z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Śląskiego na lata 2007-2013.

Wstęp wolny.

Serdecznie zapraszamy!

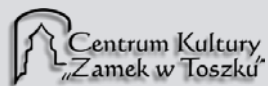
Organizator:

Centrum Kultury „Zamek w Toszku”

44-180 Toszek, ul. Zamkowa 10, tel. 32 2334493

e-mail: marketing@zamektoszek.eu

www.zamektoszek.eu, www.ceh.zamektoszek.eu

23.09.2017

Łossod, czyli jesienny spęd owiec z hal, to wydarzenie, które na stałe wpisało się w kalendarz imprez gminy Węgierska Górka. W tym roku zapraszamy na **Halę Boraczą w Żabnicy 23 września**. Uroczystość tradycyjnie rozpocznie o godzinie **11:00** Msza Święta dziękczynna za szczęśliwe bacowanie.

Święto baców przyciąga co roku wielu gości. Mają oni okazję zapoznać się z tradycjami pasterskimi związanymi ze spędem owiec z hal i rozliczaniem z gospodarzami. Uczestnicy mogą także posmakować baraniny oraz wyrobów owczarskich. O ludowy, regionalny charakter wydarzenia zadbają lokalne kapele oraz Koła Gospodyń Wiejskich.

Lokalizacja wydarzenia jest niezwykle urokliwa, a sama impreza łączy tradycję pasterską z lokalnym folklorem, prezentując nasze dziedzictwo kulturowe.

Wstęp wolny.

Serdecznie Zapraszamy!

Organizator:

Ośrodek Promocji Gminy Węgierska Górka

34-350 Węgierska Górka, Os. XX-lecia II RP 12, tel. 33 8642187

e-mail: wegierska-gorka@opg.pl, www.wegierska-gorka.opg.pl

16.09.2017

Towarzystwo Entuzjastów Kolei zaprasza na sobotę **16 września** w godz. **10.00-14.00** na przejażdżkę drezynami po malowniczych liniach kolejowych **Racibórz Markowice – Olza/ Pszów** biegnących przez urokliwe zakątki zachodnich rubieży powiatu wodzisławskiego.

Oprócz zwyczajowych przejażdżek pojazdami naszej floty w charakterze pasażera, chętnym do samodzielnego poprowadzenia

udostępniona zostanie drezyna z napędem nożnym. Tegorocznym miejscem startu będzie przejazd kolejowy na ul. Młodzieżowej w **Wodzisławiu Śląskim-Zawadzie**.

Istnieje możliwość bezpłatnego dojazdu i powrotu z Wodzisławia i Raciborza autobusami PKS linii 41 (przystanek Wodzisław Śląski – Zawada I).

Wstęp wolny. Serdecznie zapraszamy!

Organizator:

Towarzystwo Entuzjastów Kolei

44-373 Wodzisław Śląski, ul. Młodzieżowa 300K, tel. 885666643

e-mail: tek@wb.pl, <http://www.tek.wb.pl>

TEK TOWARZYSTWO
ENTUZJASTÓW
KOLEI

9.09.2017

W sobotę **9 września** zapraszamy na wyprawę szlakiem drewnianych kościołów i kapliczek powiatu wodzisławskiego, połączoną ze zwiedzaniem Muzeum w Wodzisławiu Śląskim. Naszym celem będzie odwiedzenie kilku wspaniałych budowli sakralnych, które na co dzień można podziwiać tylko z zewnątrz. Wyprawę naszą zaczniemy od poznania dziejów nieistniejącego już kościoła **Św. Krzyża**, którego makietę znajduje się w wodzisławskim Muzeum. Następnie wyruszymy w trasę, której przewodnikiem będzie ks. dr hab. **Henryk Olszar** - wykładowca Wydziału Teologicznego Uniwersytetu Śląskiego w Katowicach oraz wybitny znawca historii regionu. Wraz z nim odwiedzimy dwa kościoły oraz dwie kaplice na terenie naszego powiatu.

Program:

- godz. **13.00** - zbiórka w Muzeum, zwiedzanie wystawy o nieistniejącym już kościele **Św. Krzyża**,

- godz. **14.00** - wyjazd do **Gołkowic**,
- godz. **14.30** - zwiedzanie kościoła **św. Anny** w **Gołkowicach**,
- godz. **15.15** - zwiedzanie kościoła **Wszystkich Świętych** w **Łaziskach Rybnickich**,
- godz. **16.30** - **Gorzyce** - postój i zwiedzanie miejsc po nieistniejących już kościołach drewnianych,
- godz. **17.15** - **Buków** - kaplica **Matki Boskiej Różańcowej**,
- godz. **17.45** - **Lubomia** - kaplica **św. Jana Nepomucena**.

Powrót do Wodzisławia około **18.30**.

Ponieważ program imprezy jest bardzo intensywny, wymagane jest wygodne obuwie i własny prowiant. Prosimy o wstępne zgłoszenie udziału.

Kontakt: kontakt@muzeum.wodzislaw.pl.

Wstęp wolny.

Serdecznie zapraszamy!

Organizator:

Muzeum w Wodzisławiu Śląskim

44-300 Wodzisław Śląski, ul. ks. płk. Wilhelma Kubsza 2

tel. 32 4552574

e-mail: kontakt@muzeum.wodzislaw.pl, www.muzeum.wodzislaw.pl

17.09.2017

W niedzielę **17 września** w godz. **10.00, 12.00, 14.00, 16.00** zapraszamy na **Spacer historyczny na Starym Cmentarzu w Zabrze - śladami mieszkańców miasta**. Start spod plebanii Parafii pw. św. **Andrzeja Apostoła** przy ul. Wolności 196. Oprowadza: **Kamil Włoczek**. W programie zwiedzanie obiektu o charakterze zabytkowym, wykład o historii cmentarza oraz planach jego rewitalizacji.

Fundacja **Stary Cmentarz w Zabrze** we współpracy z parafią św. Andrzeja stworzyła projekt „Stary Cmentarz”, mający na celu ochronę materialną i niematerialną oraz rewaloryzację cmentarza zlokalizowanego pomiędzy ulicami Wolności i Staromiejską. Od 1899 r. cmentarz katolicki przy ul. Wolności w Zabrze jest miejscem spoczynku kilku pokoleń zabrzeń. Nekropolia wskutek różnych decyzji administracyjnych poprzedniego systemu jest wyłączona z użytkowania i zachowała swój niezmienny charakter od prawie pięćdziesięciu lat.

Cmentarz jest odwiedzany przez nieliczne żyjących krewnych, natomiast pozbawione opieki pozostałe nagrobki wymagają natychmiastowej pomocy. Uratowanie cmentarza przekracza możliwości parafii. Projekt „Stary Cmentarz” aktywnie działa od 2014 r. i zaprasza do współpracy przy ratowaniu cmentarza. Zaniedbana nekropolia pilnie potrzebuje wolontariuszy, darczyńców i wszystkich ludzi dobrej woli, którzy nie pozwolą na jej dalszą degradację. W ratowanie cmentarza włączyli się na stałe

studenci Wydziału Budownictwa Politechniki Śląskiej opracowując w ramach swoich zajęć imponującą inwentaryzację oraz propozycje rewaloryzacji.

Podczas zwiedzania cmentarza oraz na stoisku informacyjnym będzie organizowana kvesta na ratowanie cmentarza.

Wstęp wolny.

Serdecznie zapraszamy!

Organizator:

Fundacja „Stary Cmentarz w Zabrze”

41-804 Zabrze, ul. Wolności 196, tel. 501429628

email: kamil.wloczka@gmail.com, www.facebook.com/StaryCmentarz

9.09.2017

Borsig – Robotnicze Eldorado

W ramach tegorocznej edycji EDD **Muzeum Górnictwa Węglowego** zaprasza w sobotę **9 września** w godz. **11.00-12.30** na spacer ulicami jednej z najstarszych i najbardziej niezwykłych kolonii robotniczych na Górnym Śląsku, wybudowanej w latach 1863-1878 przez przemysłowca z Berlina, **Alberta Borsiga**, a nazywanej „robotniczym Eldorado”.

W 1881 roku pisano o niej jako o „wzorcowej osadzie hutniczej, górniczej i fabrycznej najumiejętniej urządzonej”. Uczestnicy będą mogli się dowiedzieć, kim byli jego mieszkańcy i jak wyglądało ich życie do końca II wojny światowej: kto i dlaczego używał kastanietów, czym bawiły się dzieci zimą 1945 roku, co to był konsum, jak wyglądały przydomowe ogródki oraz czym jest familok.

Zwiedzanie osiedla obejmie przejście częścią południową o charakterystycznej koszarowej zabudowie z familokami oraz częścią północną zwaną urzędniczą. Zwiedzający odwiedzą również najmniejszą zabrzańską nekropolię – cmentarz ewangelicki z 1871 roku.

Miejsce zbiórki: osiedle Borsigwerk, Zabrze-Biskupice, skrzyżowanie ulic Stefana Okrzei i Marii Radziejewiczówny. Przewodnikami będą: **Beata Piecha-van Schagen** i **Dariusz Walerjański**.

Wstęp wolny. Serdecznie zapraszamy!

Organizator:
Muzeum Górnictwa Węglowego w Zabrzu
41-800 Zabrze, ul. Jodłowa 59
tel. 32 630 30 91 wew. 4032 i 4045
www.muzeumgornictwa.pl

16.09.2017

W sobotę **16 września** o godz. **17.00** zapraszamy na historyczne przedstawienie – **Tryptyk osobowościowy Adama Chmielewskiego czyli brata Alberta (1846-1916)**, założyciela zgromadzenia tercjarzy i tercjarek św. Franciszka z Asyżu.

Postać wyraża i symbolizuje postawę Polaków w 2 poł. XIX w., jest bardzo ważna dla naszego regionu – Złotego Potoku, Janowa – albowiem był adiutantem samego płk **Zygmunta Chmieleńskiego** – organizatora i twórcy oddziału, i obozu powstańczego w Złotym Potoku. Ewolucja jego postaci jest niezmiernie ciekawa, po odniesionej ranie – kontuzji – koncentruje się na swoich zdolnościach artystycznych - malarstwie. Zostaje uznanym malarzem, recenzowanym przez już znanych malarzy szkoły monachijskiej. Przemiana osobowości **Adama Chmielewskiego** to założenie wspomnianego zgromadzenia – zakonu – według reguły św. Franciszka z Asyżu.

Zaczynając od żołnierza powstania styczniowego, a kończąc na bracie zakonnym, stał się jedną z ciekawszych ewolucji człowieka – „człowieka z krwi i kości”.

Tej niezwykłej postaci będzie poświęcone spotkanie w ramach EDD w Muzeum Złotopotockim.

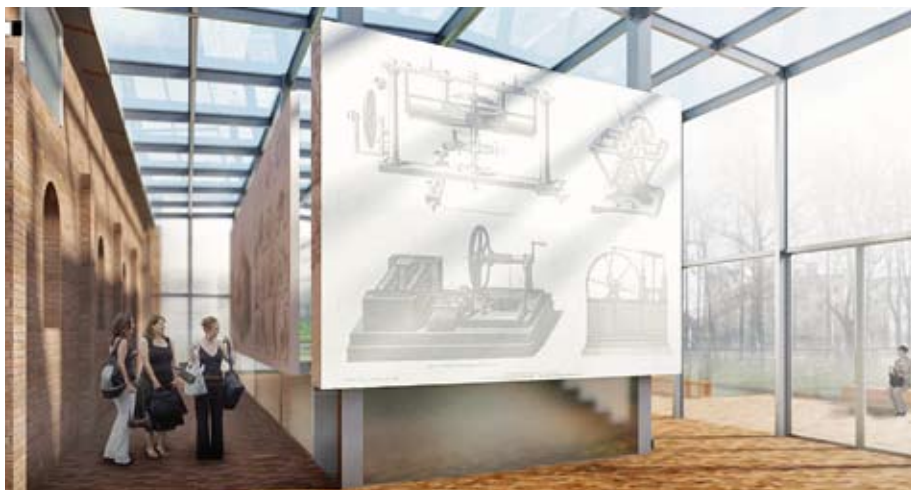
Wstęp wolny.

Serdecznie zapraszamy!

Organizator:
Muzeum Regionalne im. Zygmunta Krasieńskiego w Złotym Potoku
42-253 Janów, ul. Kościuszki 11, tel. 34 3291162
e-mail: muzeum@janow.pl, www.muzeum.janow.pl

9-10 i 16-17.09.2017

Sobota 9 września

- w godz. **16.00-18.00** zapraszamy na prelekcję pt. **Krajobraz żorskiego dziedzictwa kulturowego.**

Wykład monograficzny poświęcony będzie wybranym żorskim obiektom architektonicznym o wyjątkowym znaczeniu historycznym i społecznym dla życia miasta. W jego treść włączone zostaną zarówno wątki anegdotyczne, muzealia, jak i aspekt współczesnych zmian i oddziaływania na środowisko.

Niedziela 10 września

- w godz. **16.00-18.00** zapraszamy na wykład monograficzny pt. **Polacy w krajobrazie światowego dziedzictwa.**

W trakcie wystąpienia zaprezentujemy wybrane sylwetki Polaków i ich dorobek w poznawaniu kultur świata w ramach programu naukowo-wystawienniczego **Polskie poznanie**

świata. Zakres dotyczył będzie barwnych i często dramatycznych losów badaczy, ciekawostek kulturowych oraz „istnienia” dokonanych postaci w obcym krajobrazie kulturowym.

Sobota 16 września

- w godz. **16.00-18.00** zapraszamy na debatę miejską pt. **Co dalej z zabudowaniami byłego Garnizonu.**

Otwarte dla wszystkich spotkanie odnosić się będzie bezpośrednio do problemu restauracji i rewaloryzacji obiektów o znaczeniu historycznym dla miasta w kontekście współczesnej perspektywy architektonicznej. W debacie przewidziano udział osób w sposób znaczący decydujących o losach miasta i jego krajobrazie. Zaprezentowane zostaną koncepcje zagospodarowania i przyszłej eksploatacji, a wszystko to w tle dobrych praktyk innych ośrodków w kraju.

Niedziela 17 września

- w godz. **16.00-18.00** zapraszamy na spotkanie pt. **Światowe dziedzictwo w krajobrazie Żor.**

Spotkanie odbędzie się na wystawie stałej **Polskie poznanie świata** w ramach „niecodziennego zwiedzania”. Podczas spotkania zaprezentowane zostaną wyjątkowe obiekty wybrane ze światowego dziedzictwa kulturowego, które wpisały się w krajobraz Żor za sprawą muzeum. **Pięć minut z eksponatem** będzie

pretekstem do poszukiwań własnej tożsamości poprzez konfrontację z „obcymi” kulturami.

Na wszystkie wydarzenia obowiązuje bilet wstępu 1 zł/os. Uzupełnieniem programu realizowanego w ramach EDD będą wybrane zajęcia projektu edukacyjnego **Baza Żory**

prowadzone przez Dział Edukacji.

Lekcje i warsztaty prowadzone będą codziennie w okresie od 9.09 do 17.09, warunkiem uczestnictwa będzie wcześniejsza rezerwacja terminu spotkania. Serdecznie zapraszamy!

Organizator:
Muzeum Miejskie w Żorach
44-240 Żory, ul. Muzealna 1/2

tel. 32 4343714, 32 4757480
e-mail: muzeum@muzeum.zory.pl
www.muzeum.zory.pl

Wykłady historyczne z okazji Jubileuszu 25-lecia Diecezji Bielsko-Żywieckiej

Niedziela 10 września

- godz. **12.00** zapraszamy na spotkanie do położonego przy ul. Świętokrzyskiej kościoła filialnego pw. św. **Krzyża**.

Kościół pw. Świętego Krzyża, znajdujący się w starej dzielnicy Żywca – Rudzy, powstał ok. 1380 roku. Świątynia od XVII w. była często przebudowywana i powiększana, w 1910 r. dostawiono neogotycką wieżę. Najstarsze i najcenniejsze wyposażenie kościoła przechowywane jest w zbiorach Muzeum Miejskiego w Żywcu. Obecnie w kościele znajdują się barokowe dzieła sztuki oraz obrazy autorstwa żywieckich malarzy cechowych z XIX wieku. Na zewnątrz kościoła znajdują się: przy absydzie kalwaria z Chrystusem Ukrzyżowanym i łotrami po bokach z 1710 r.; najstarsza na Żywiecczyźnie kamienna kolumna, Boża Męka z 1618 r.; kamienny krzyż z 1625 r. oraz kamienna figura Świętego Jana Nepomucena z 1717 roku.

Niedziela 17 września

- godz. **13.30** zapraszamy na spotkanie do położonego przy ul. Zamkowej 6 kościoła parafialnego pw. **Narodzenia NMP**.

Kościół parafialny pw. Narodzenia

Organizatorzy:

Towarzystwo Naukowe Żywieckie

34-300 Żywiec; ul. Kościuszki 5

facebook/Towarzystwo Naukowe Żywieckie

10 i 17.09.2017

Najświętszej Maryi Panny ufundował właściciel miasta **Piotr Komorowski** ok. poł. XV w. Świątynia przechodziła różne zmiany architektoniczne od XV do XX w. (m.in.): kaplica grobowa Komorowskich (1596-1608) kapliczka Ogrojca (1639); nowa zakrystia (1903); mauzoleum Habsburgów (1929). Pierwotny wystrój kościoła uległ zniszczeniu podczas pożaru w 1711 r. (z najstarszego wyposażenia zachował się fragment tryptyku Zaśnięcie Matki Boskiej z pocz. XVI w., wzorowany na ołtarzu krakowskim Wita Stwosza.) Obecny – barokowy pochodzi z XVIII w.: ołtarz główny, ołtarze w kaplicach, ambona, chór muzyczny, organy, stalle, konfesjonały. Ostatnia polichromia kościoła pochodzi z 1930 r., wykonał ją profesor **Tadeusz Korpala**.

Kontynuacja spotkań:

- **24 września** – Kościół św. Marka, godz. **10.30**,
- **1 października** – Kościół Przemienienia Pańskiego, godz. **13.00**,
- **8 października** – Kościół Wszystkich Świętych oraz kaplica św. Wita w Starym Żywcu, godz. **19.00**,
- **15 października** – Kaplica Żywieckich Habsburgów, godz. **19.00**.

Na wszystkie wydarzenia wstęp wolny.

Serdecznie zapraszamy!

Parafia Konkatedralna

pw. Narodzenia NMP w Żywcu

34-300 Żywiec, ul. Zamkowa 6

www.parafiazzywiecka.net

16.09.2017

W sobotę **16 września** Asysta Żywiecka zaprasza na godz. **11.00** do Pałacu Habsburgów, gdzie zostanie zaprezentowana wystawa czasowa pt. **Krajobraz dziedzictwa – dziedzictwo krajobrazu. Żywiecki haft na tiulu**.

Oprócz wystawy odbywać się będą warsztaty dla najmłodszych, które zapoznają wszystkich uczestników ze specyfiką żywieckiego haftu na tiulu (motywy, nazewnictwo, ornamentyka).

W trakcie spotkania nie zabraknie mieszczek prezentujących dumnie obywatelski strój ze szczególnym uwzględnieniem tiulowych elementów z żywieckim haftem.

W programie również promocja wyjątkowego wydawnictwa – reprintsu **Stanisławy Matuskówny** „Zdobnictwo kobiecego stroju żywieckiego” z 1931 roku.

Wstęp wolny.

Serdecznie zapraszamy!

Organizator:

Asysta Żywiecka

34-300 Żywiec, Al. Wolności 4

e-mail: asystazywiecka@gmail.com, facebook/Asysta Żywiecka

8.09.2017

W piątek **8 września** o godz. **12.00** zapraszamy do Muzeum Miejskiego w Żywcu przy ul. Zamkowej 2 na wernisaż wystawy czasowej w Starym Zamku pt. **Krajobraz dziedzictwa – dziedzictwo krajobrazu. Dawne Zabłocie.**

Na wystawie zaprezentowane zostaną archiwalne fotografie Zabłocia oraz pamiątki związane z tą obecną dzielnicą miasta Żywca. Będzie można także obejrzeć pokonkursowe prace uczniów szkół podstawowych, gimnazjalnych

i ponadgimnazjalnych, będące pokłosiem V Edycji **Powiatowego Konkursu Historyczno-Plastyczno-Fotograficznego** (temat: **Dawne Zabłocie**), którego organizatorami są: Ośrodek Szkolno-Wychowawczy w Żywcu oraz Muzeum Miejskie w Żywcu.

Zapraszamy także na wystawy stałe żywieckiego muzeum w Starym Zamku i oficynach zamkowych.

Wstęp wolny. Serdecznie zapraszamy!

Organizator:

Muzeum Miejskie w Żywcu

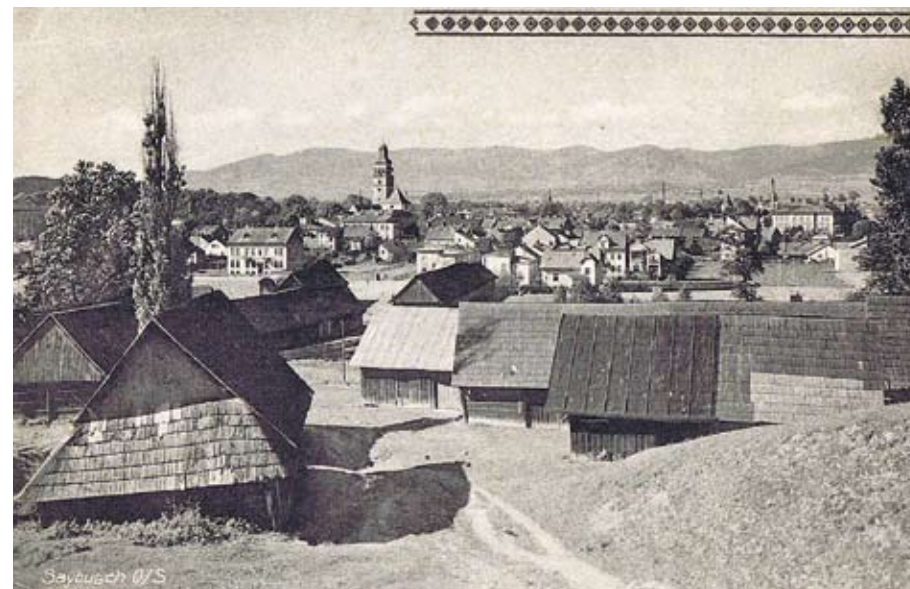
34-300 Żywiec, ul. Zamkowa 2, tel./fax 33 8612124

e-mail: muzeumzywiec@interia.pl

www.muzeum-zywiec.pl

8.09.2017

Serdecznie zapraszamy w dniu **8 września** o godz. **16.00** do **Czytelni Żywieckiej Biblioteki Samorządowej**, w której w ramach tegorocznych EDD odbędzie się spotkanie mieszkańców miasta połączone z prezentacją multimedialną pt. **Krajobraz dziedzictwa - dziedzictwo krajobrazu. Jak zmieniło się nasze miasto na przestrzeni wieków.**

Chcemy pokazać jak bardzo zmienił się krajobraz architektoniczny naszego miasta. Pokażemy na zdjęciach starą drewnianą zabudowę,

której już nie ma i to co znajduje się obecnie w tych miejscach.

Mamy nadzieję, że podczas dyskusji nie zabraknie wspomnień mieszkańców pamiętających odbudowę i rozbudowę miasta po II wojnie światowej.

Imprezie towarzyszyć będzie wystawa fotograficzna, którą będzie można oglądać w sali wystaw biblioteki przez cały wrzesień.

Wstęp wolny.

Serdecznie zapraszamy!

Organizator:

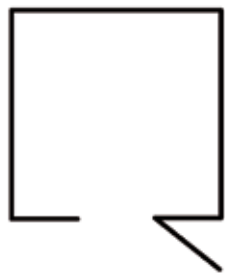
Żywiecka Biblioteka Samorządowa

34-300 Żywiec, ul. Kościuszki 5, tel. 33 4751350, 692159545

e-mail: biblioteka@zywiec.pl, www.biblioteka.zywiec.pl

16-17.09.2017

16-17 WRZEŚNIA 2017
WEEKEND
OTWARTYCH PRACOWNI
CIESZYN - STRYSZAWA - TACISZÓW

Projekt **Weekend Otwartych Pracowni** ma na celu promocję i popularyzację zjawisk, tj. rzemiosł oraz twórców wpisanych na Krajową listę niematerialnego dziedzictwa kulturowego. Realizowane w tym roku po raz pierwszy wydarzenie, w ramach **Europejskich Dni Dziedzictwa**, cyklicznej imprezy koordynowanej przez **Narodowy Instytut Dziedzictwa**, pozwoli uczestnikom zapoznać się z miejscem, charakterem pracy, a przede wszystkim ludźmi,

których wiedza i umiejętności osiągnęły mistrzowski poziom, niestety w czasach masowej produkcji są niemal zapomniane.

Inicjatywa ma charakter otwarty i nieodpłatny, a u jej podstaw leży chęć przybliżenia i upowszechniania idei ochrony dziedzictwa niematerialnego. Projekt stanowi wynik wdrażanej od 2011 roku Konwencji UNESCO w sprawie ochrony niematerialnego dziedzictwa kulturowego z 2003 roku.

Konwencja w sprawie ochrony niematerialnego dziedzictwa kulturowego została przyjęta podczas 32 sesji Zgromadzenia Ogólnego UNESCO w październiku 2003 roku. Jest ona wyrazem olbrzymiego zainteresowania państw świata kwestią ochrony niematerialnego dziedzictwa kulturowego. Jest także dowodem potrzeby podejmowania międzynarodowych działań w tym kierunku.

Kluczowe założenia Konwencji to ścisła współpraca z depozytariuszami dziedzictwa niematerialnego – grupami, wspólnotami i jednostkami, które to dziedzictwo praktykują – a także nacisk na żywe dziedzictwo i jego ochronę poprzez proces transmisji międzypokoleniowej. W myśl Konwencji, najważniejsze jest zapewnienie optymalnych warunków do

kultywowania i przekazywania dziedzictwa przyszłym pokoleniom m.in. poprzez edukację formalną i nieformalną.

Krajowa lista niematerialnego dziedzictwa kulturowego, prowadzona przez **Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego** we współpracy z Narodowym Instytutem Dziedzictwa została uruchomiona 15 stycznia 2013 roku.

Jest ona spisem przejawów żywego dziedzictwa niematerialnego z terenu Polski. Lista ma charakter wyłącznie informacyjny i zawiera opis zamieszczonych na niej zjawisk, ich rys historyczny, informacje o miejscu występowania, znaczeniu dla praktykujących je społeczności, a także materiały fotograficzne.

Więcej informacji na stronie:

<http://niematerialne.nid.pl/>

Koordynator regionalny NID w woj. śląskim
ds. Niematerialnego dziedzictwa kulturowego
Agata Mucha
Oddział Terenowy NID w Katowicach
40-085 Katowice, ul. Mickiewicza 29, tel. 32 2072402
e-mail: amucha@nid.pl

NARODOWY INSTYTUT
DZIEDZICTWA
NATIONAL HERITAGE BOARD OF POLAND

Cieszyn

W ramach tegorocznych EDD oraz Weekendu Otwartych Pracowni w dniach **16 i 17 września** w godz. **10.00-15.00** zapraszamy serdecznie do **pracowni Pana Jerzego Wałgi** w Cieszynie, w której będzie można odkryć tajemnice tradycyjnego wyrobu broni, zwanej lokalnie cieszyńską.

Odwiedzający dowiedzą się na czym polegają umiejętności sztyfarskie, a także poznają dawne rękodzielnicze techniki obróbki metalu. W ramach wydarzenia zwiedzą również założoną z inicjatywy twórcy **Izbę Cieszyńskich Mistrzów**, prezentującą sylwetki wybitnych rzemieślników regionu.

Rusznikarstwo artystyczne i historyczne stanowi istotną część kultury artystycznej Śląska Cieszyńskiego, a bogate tradycje związane z tym rzemiosłem wpisują te rzadko spotykane już dziś umiejętności w poczet najważniejszych dokonań w tym regionie.

Tradycje wyrobu broni w cieszyńskim mają swe korzenie w drugiej połowie XVI stulecia, a sztuka z jakim broń ta była wykonywana, przyniosł rozgłos miejscowym rzemieślnikom nawet poza granicami ówczesnej Europy.

Tutejsi rusznikarze wyspecjalizowali się w wyrobie małokalibrowej strzelby myśliwskiej tzw. ptasznicki, która służyła do polowań na ptaki siedzące. W zależności od bogactwa inkrustowanych powierzchni, czas wykonania jednego egzemplarza broni wynosi około 3-4 miesięcy, przy pracy ok. 4 godzin dziennie.

Każdy element cieszyńskiej pan Jerzy wykonuje własnoręcznie, z wyjątkiem luf, które od zawsze były zamawiane w odlewniach metali. Serdecznie zapraszamy!

16-17 WRZEŚNIA 2017
WEEKEND
OTWARTYCH PRACOWNI
CIESZYN - STRYSZAWA - TACISZÓW

Organizator:
Warsztat Rusznikarstwa Artystycznego
43-400 Cieszyn, ul. Stary Targ 2
tel. 32 2072402, e-mail: amucha@nid.pl

Stryyszawa

W ramach tegorocznych EDD oraz Weekendu Otwartych Pracowni w dniach **16 i 17 września** w godz. **9.00-16.00** zapraszamy serdecznie do **Beskidzkiego Centrum Zabawki Drewnianej** w Stryyszawie.

Odwiedzający zwiedzą z przewodnikiem stałą wystawę ludowych zabawek, żywiecko-suskiego zabawkarstwa, a także **Park Drewnianej Zabawki Ludowej**. W trakcie oprowadzania zostanie wyświetlony film, uczestnicy dowiedzą się jak powstają charakterystyczne ptaszki i koniki. Dodatkowo istnieje możliwość skorzystania z warsztatów w cenie 7 zł/os., obejmujących malowanie koników oraz ptaszków. Pierwsze wzmianki dotyczące zabawkarstwa na terenie leżącym między Żywcem a Suchą Beskidzką pojawiły się w XVIII wieku. Jednak dopiero w połowie XIX w. zabawkarstwo zaczęło intensywnie rozwijać się. Choć zabawki były produktem ubocznym przy wyrobie różnych przedmiotów z drewna, ich sprzedaż przynosiła dochód, a po pewnym czasie zabawkarstwo stało się samodzielną działalnością rzemieślniczą.

Wśród najstarszych wzorów, znanych jeszcze przed I wojną światową należy wymienić bryczki z konikami zwane „karetkami”, kołyski zwane „kolybkami”, grzechotki zwane „scyrkowkami” oraz taczki. Od początku XX w. popularne stały się także ptaszki wykonywane w Stryyszawie.

Najpopularniejsze z nich to tzw. „rajskie ptaszki”, czyli ptaszki bardzo kolorowe, których nie odnajdziemy w przyrodzie. Właśnie takimi małymi ptaszkami w Stryyszawie dekorowano i dekoruje się do dzisiaj choinki bożonarodzeniowe.

Serdecznie zapraszamy!

Organizator:

Gminny Ośrodek Kultury w Stryyszawie
Beskidzkie Centrum Zabawki Drewnianej
 34-205 Stryyszawa 740; tel. 33 8747003
 e-mail: gokstryyszawa@poczta.fm

Taciszów

W ramach tegorocznych EDD oraz Weekendu Otwartych Pracowni **16 września** zapraszamy serdecznie w dwóch turach, o godz. **11.00** oraz **13.00**, na oprowadzenie po **Ludwisarni Felczyńskich**, mieszczącej się w Taciszowie koło Gliwic. Zwiedzający poznają ukształtowany ostatecznie w epoce renesansu proces produkcji dzwonów oraz historię rodziny, która odlewa je nieprzerwanie od 1808 roku. Dowiedzą się czym jest dzwon fałszywy, jak wykonuje się bogate zdobienia oraz dlaczego ludwisarze latem pracują o świcie.

Tradycyjna technika ludwisarska stosowana w ludwisarni Felczyńskich w Taciszowie nie została w kręgu rodzinnym w żaden sposób zapisana. Wiedza oraz umiejętności nauczane są zawsze przez starszego z rodu, przekazywane ustnie oraz w praktyce. Obecnie wykonawcą dzwonów jest Pan **Zbigniew Felczyński**, czynny ludwisarz, nauczony techniki przez swojego ojca. Ludwisarze z Taciszowa są szczególnie dumni z wykonania dwóch historycznych

dzwonów: potężnego instrumentu noszącego dwa imiona **Ignacy-Józef**, wykonanego w 1929 r. na wystawę krajową w Poznaniu, a także z ozdobionego, płaskorzeźbami wykonanymi przez **Xawerego Dunikowskiego** dzwonu wysłanego w 1939 r. na wystawę światową w Nowym Jorku.

Wstęp wolny, zapisy pod adresem: amucha@nid.pl.

Serdecznie zapraszamy!

Organizator:

Ludwisarnia Felczyńskich
 44-171 Taciszów, ul. Gliwicka 67
www.dzwony-felczynski.pl

Laury Narodowego Instytutu Dziedzictwa dla organizatorów wydarzeń w ramach Europejskich Dni Dziedzictwa 2016 r. w woj. śląskim

W 2016 r. w województwie śląskim organizatorzy zorganizowali 112 wydarzeń w 39 miejscowościach, w których udział wzięło ponad 30 tys. osób. Od kilku lat specjalnością regionu są wykłady, prelekcje połączone ze zwiedzaniem zabytków oraz spotkania z twórcami kultury.

Wśród największych atrakcji tegorocznych EDD znalazły się: XIV Gliwickie Dni Dziedzictwa Kulturowego pod hasłem „Zielone Gliwice”, inscenizacje i pokazy dziedzictwa niematerialnego w Żywcu, pokazy ginących zawodów w Muzeum Beskidzkim w Wiśle, prelekcje i wystawy w największych Muzeach w województwie śląskim, a także rajd widokowy ścieżkami św. Idziego organizowany przez Gminny Ośrodek Kultury w Olsztynie i Zespół Szkół w Zrębicach. Ciekawym wydarzeniem w tym województwie jest również rajd rowerowy organizowany przez mieszkańców spółdzielni mieszkaniowej M2 w Myszkowie.

Laureatami NID za organizację EDD 2016 zostali:

- Stowarzyszenie „Asysta Żywiecka”, wyróżnienie odebrał pan **Marek Czul** - Zastępca Burmistrza Miasta Żywca i Pani **Dorota Firlej** członek zarządu Asysty Żywieckiej,
- Gminny Ośrodek Kultury w Olsztynie, wyróżnienie odebrała pani **Mariola Matyssek**
- Pan **Dariusz Walerjański**, Przewodniczący Koła Towarzystwa Opieki Nad Zabytkami w Zabrzu
- Skansen – Zagroda Wsi Pszczyńskiej
- Pan dr **Marian Kotarski** przedstawiciel Klubu Osiedlowego PTTK „M-2” przy Myszkowskiej Spółdzielni Mieszkaniowej

na twoje zgłoszenie czekamy
do 31 października 2017 roku

zabytko ogólnopolski konkurs filmowy mania

NARODOWY INSTYTUT
DZIEDZICTWA
NATIONAL HERITAGE BOARD OF POLAND

informacje o konkursie
na stronie www.nid.pl

25. Europejskie Dni Dziedzictwa
9-10 i 16-17 września 2017

Krajobraz dziedzictwa Dziedzictwo krajobrazu

udział w wydarzeniach jest bezpłatny / www.edd.nid.pl

Patronat medialny:

Partner:

Koordynator ogólnopolski:

Patronat honorowy:

